

ПАРВОЗИНГИЗ ЮКСАК БЎЛСИН,
ҚАДРЛИ АВИАЦИЯ ХОДИМЛАРИ!
ПРЕЗИДЕНТ ИСЛОМ ҚАРИМОВНИНГ
ЎЗБЕКИСТОН ФУҚАРО АВИАЦИЯСИ ИШЧИ
ВА ХИЗМАТЧИЛАРИГА ТАБРИГИ

Мухтарам дўстлар!
Маълумки, бундан 70 йил муқаддам, Туркистон ўлкаси тарихида йўловчи ташувчи ҳаво кемаси илк бор парвоз этган кундан Ўзбекистон фуқаро авиацияси фаолияти бошланган эди.
Албатта, эски тарихдаги оддий ҳаво кемалари билан бугунги мукаммал ҳаво кемаларини таққослаб бўлмайди. Аммо миллий авиациянинг ўша даврдаги энг зур айналар қозирга қадар яшаб келмоқда ва айвон топиқда. Ўзбекистон фуқаро авиацияси эҳдида юксак савияли, мураккаб конструкциядаги ҳаво кемаларини боқариш, техник хизмат кўрсатиш ва таъмирлаш имкониятига эга.
Фуқаро авиациясида минглаб фавроти ва фидо қилган ишчилар, мутахассислар, ходимлар ва хизматчилар қалол меҳнат ташувчи ҳаво кемаси илк бор парвоз этган кундан Ўзбекистон фуқаро авиацияси фаолияти бошланган эди.
Батанимиз истиқлоли шарофати билан Ўзбекистон Ҳаво йўллари миллий авиаконкомпаниясининг ташкил этилиши мамлакатимиз фуқаро авиацияси тарихида янги бир босқични бошлаб берди.
Бугунги кунда Ўзбекистон Республикаси раҳбарлари тушунган ҳаво кемалари дунёнинг кўп-ла мамлакатларига парвоз қилмоқда. Шу тариқа, фуқаро авиациясининг қўлмиллати ва ҳил меҳнат жамоалари мустақил Ўзбекистон ривонига, унинг куч-қудрати, салохияти ва ҳалқаро мақоми мустақамлашга муносиб ҳисса қўшмоқда.
«Азиз дўстлар, сизларни Ўзбекистон Фуқаро авиациясининг 70 йиллиги билан чин кўнгилдан табриқлайман. Ҳаммаганизга сикат-саломатлик, бахт-саодат ва бехатар парвозлар тиламан.

ТОШКЕНТ ВИЛОЯТИ БЎКА
ТУМАНИ МЕХНАТКАШЛАРИГА

Азиз дўстлар!
Сизларни Бўка тумани ташкил этилганнинг 50 йиллиги билан самимий табриқлайман.
Ярим аср муқаддам асос солинган туман бугун Сизларнинг меҳнатингиз, ижодкорлигингиз ва фидоийлигингиз туфайли сановат, қишлоқ хўжалиги ҳар томонлама ривожланиётган масканлардан бирига айланган. Индикида бу ерда турли миллат вакиллари ишлаб чиқаришнинг барча баҳалларида елкама-елка меҳнат қилиб, инсон учун зарур бўлган моддий ва маънавий бойликларни яратмоқдалар.
Бугун ишлонланаётган таътанангиз республикамиз мустақиллигини янада мустақамлаш учун фидоийлик кўрсатиб меҳнат қилаётган бунёдкор халқимизнинг ушалаётган оруз-умидлари билан уйғунлашиб ўтмоқда. Ушбу кутлуқ сана фарзандларингиз иқболи ва Батанимиз равақли учун қилган хайрли ишларингиз самараси нақадар бебаҳолигини ва уш айналаб асраш лозимлигини кўрсатмоқда.
Уйғаймизки, бундан кейин ҳам Сизлар мамлакатимизнинг иқтисодий-маънавий тараққиётига, унинг буёқ давлатида сафидан мустаҳкам ўрин эгаллашга муносиб улуш қўшасизлар.
Сизларга, қадрли биродарлар, сикат-саломатлик, омонлик, хондонингизга осонлиқлик, бахту иқбол ва омад ҳаммиса ёр бўлсин!

Ўзбекистон Республикасининг
Президенти
И. ҚАРИМОВ.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИНING
ҚОНУНИ
ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИНING
МАЪМУРИЙ ХУҚУҚБУЗАРЛИК
ТУРГИСУДАГИ КОДЕКСИГА, ЖИНОЯТ
КОДЕКСИГА ВА ЖИНОЯТ-ПРОЦЕССУАЛ
КОДЕКСИГА ЎЗГАРТИШЛАР ВА
ҚУШИМЧАЛАР КИРИТИШ ҲАҚИДА

Ўзбекистон Республикасининг Олий Кенгаши ҚАРОР ҚИЛАДИ:
Ўзбекистон Республикасининг қуйдаги қонуналарга ўзгартишлар ва қўшимчалар киритилиши:
1. Ўзбекистон Республикасининг 1985 йил 13 декабрдаги Қонуни билан тасдиқланган Ўзбекистон Республикасининг Маъмурий ҳуқуқбузарликлари турғисидagi кодексига (Ўзбекистон Республикасининг Олий Советининг Бедомостлари, 1985 йил, № 35, 411-модда):
1) 170-модда қуйдаги мазмундаги иккинчи қисм билан тўлдирилсин:
«Енгил-ойлаш материаллари билан қўлда савдо қилиш, — сотилаётган буюмларини мусодара қилиб, энг кам ойлик иш ҳақининг уч баробаридан етти баробаригача миқдорда штраф солишга сабаб бўлади»;
2) 174-модданинг иккинчи қисми қуйдагича тўлдирилсин:
«Енгил-ойлаш материаллари билан қўлда савдо қилиш, — сотилаётган буюмларини мусодара қилиб, энг кам ойлик иш ҳақининг уч баробаридан етти баробаригача миқдорда штраф солишга сабаб бўлади»;
3) Кодекс қуйдаги мазмундаги 174-модда билан тўлдирилсин:
«174-модда. Нефть маҳ-

сулотларини қабул қилиш, сақлаш, бериш ва ҳисобга олиш қондаларини бузиш»;
Нефть маҳсулотлари ба-залида, омондорларда ва автомобилларда Енгил қўйи станцияларида нефть маҳсулотларини қабул қилиш, сақлаш, бериш ва ҳисобга олишнинг белгиланган қондаларини бузиш, — энг кам ойлик иш ҳақининг уч баробаридан етти баробаригача миқдорда штраф солишга сабаб бўлади»;
4) 232-модда «170» рақами билан тўлдирилсин.
II. Ўзбекистон Республикасининг 1959 йил 21 майдаги Қонуни билан тасдиқланган Ўзбекистон Республикасининг Жиноят-процессуал кодекси (Ўзбекистон Республикасининг Олий Советининг Бедомостлари, 1959 йил, № 6, 3-модда) 108-модданинг иккинчи қисми «180» рақами билан тўлдирилсин.
Ўзбекистон Республикасининг
Президенти
И. ҚАРИМОВ.
Тошкент шаҳри,
1994 йил 6 май.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг
Фармони
«ЎЗБЕКИСТОН ҲАВО ЙЎЛЛАРИ» МИЛЛИЙ АВИАКОМПАНИЯСИ
ХОДИМЛАРИДАН БИР ГУРУҲИНИ МУКОФОТЛАШ ТЎҒРИСИДА

Кўп йиллик самарали меҳнатлари, республикада фуқаро авиациясининг ривожланишига шахсий ҳисса қўшганликлари ва жамоат турмушида фаол қатнашаётганликлари учун Ўзбекистон Республикасининг фахрий унвони берилсин:
«ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИДА ХИЗМАТ КЎРСАТГАН ТРАНСПОРТ ХОДИМИ»
Бахромов Мурод Бахромо-вич — учинч мажмуининг А-310 ҳаво кемаси командири, Тошкент шаҳри
Бахромова Сайфиддин Габри-елович — Самарқанд аэро-порти директори, Самар-қанд шаҳри
Султонов Шавкат Ҳаби-булович — учинч мажмуининг учинч гуруҳининг Ил-62 самолёти йўричи-учувчиси, Тошкент шаҳри
Таженов Байрон Урузба-евич — Нукус аэропорти-нинг ётакчи муҳандис-ин-спектори, Нукус шаҳри
Қўйидагилар
ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИНING
ФАХРИЙ ЕРЛИГИ
БИЛАН
МУКОФОТЛАНСИН:
Авлиқулов Рустам Йўл-довеч — 243-заовд элек-тр механиги, Тошкент ша-ҳри
Андронов Анатолий Ва-сильевич — учинч мажмуининг бешинчи учинч гуруҳи МИ-8 вертолети авиация зеноси-ни командири, Тошкент ша-ҳри
Анисимов Вячеслав Алек-сандрович — «Сиргали» аэропорти махсус транспорт хизматининг ҳайдовчиси, Тошкент шаҳри
Бобоев Шарифбой Зиб-видинович — 243-заовд-нинг учар аппаратлар йи-гувчи чилангари, Тошкент шаҳри
Елизаров Евгений Петро-вич — ҳаво кемаси коман-дири, 243-заовднинг 1-дара-жали ётакчи синович-учув-чиси, Тошкент шаҳри
Зюкин Алексей Петрович — авиация-техника маж-муин Тошкент авиация-тех-ника базасининг авиатехни-ги, Тошкент шаҳри
Эргашев Аҳмад Содиқо-вич — «Узавионавигация» маркази Кўчон ҳудудий бў-лимнинг парвозлар раҳба-ри, Фарғона вилояти
Қиёмов Нобилжон Оди-нович — Сиргали авиация-техника базасининг авиатех-ниги, Тошкент шаҳри
Маширинов Қўрғобой — «Урганч» аэропортининг

ЎЗБЕКИСТОН ФУҚАРО АВИАЦИЯСИ—70 ЁШДА

Президенти Ислам Каримов Ўзбекистон фуқаро авиацияси ишчи ва хизматчиларига табриқнома юборди. Ҳақирий ёрликларини топширди.
«Ўзбекистон Ҳаво йўлла-ри» миллий авиаконкомпания-сининг бош директори Гани Рафиков Ўзбекистон фуқаро авиациясининг шонли йўли

Бутунги кун нафаси

РЕСПУБЛИКАМИЗДА

- Бугун «Чет эл инвестициялари ва чет эллик инвесторлар фаолиятининг қарорлари тўғрисида» Ўзбекистон Республикасининг Қонуни амалга киритилди.
- Бу йил республикада 7000 гектарга яқин майдонга иморатбон терак ва бошқа дарехт кўчатлари экилди.
- Япониянинг су ҳўжалиги бўйича бир гуруҳ мутахассис-лари Қорақалпоғистонда бўдилар. Улар Чимбой, Қўнғирот ва Нукус шаҳарларида аҳолини чуқуқ су билан таъминлай оладиган ноб су иншоотлари қуриб беришга ваъда бердилар.
- Кеча Киночилар-уйида Хиндистоннинг Ўзбекистондаги элчиси Далил Махта Деҳлида Ўзбекистон савёхлик кунлари очилиши муносабати билан қабул маросими ўтказди. Бугун ана шу тадбирда иштирок этиш учун Хиндистон поштаига «Ўзбекистон», «Ўзбекистон ҳаво йўллари» ҳамда халқ о-заки ижоди санъати вакиллари учиб кетадилар.

ҲАМДУСТЛИКДА

- Кеча Украинанинг янги сайланган парламенти иш бошлади. Украиня Президенти Леснид Кравчук парламенти шу йил 26 июнга мўлжалланган Президент сайловлари мўддатини орқорқақ суриш тақлифи билан мўрожаат эди. Лекин парламент бу масалани ҳатто сессия кун тартибига ҳам киритмади.
- Бугун Ашгабадда Халқ кенгаши ва парламентнинг қўш-ма мажлиси ўтказилди. Унда Туркменистонни ривожланти-ришнинг уч йиллик дастурини муҳокама этиш қўзда ту-тилган.
- Абхазия мўдофа вазиригиз бундан бўён республика ҳаво ҳудудига ноқонуний кирган ҳар қандай учувчи кемалар йўқ қилиниши ҳақида огоҳланди.
- Россия Давлат думаси 1994 йил учун федерал бюджет-ни тасдиқлади. Унга қўра мамлакат сарф-ҳароқатлари 194,5 триллион рубль, даромадлари — 124,4 триллион рубль, федерал бюджет қамомоди 70 триллион рубль қилиб бел-гиланди.

ХОРИЖДА

- Шу йил 31 августда Берлинда Россия қўшинларини Гер-маниядан бутунлай олиб чиқиб кетий таътанани маросими бўлди. Таътананинг мўддатига қўра ҳозир Германияда қол-ган 30 мингга яқин рус лашкарларини таътанани кузатиш маросимига қатнашар Гельмут Коле, Россия Президенти Бо-рис Ельцин ҳозир бўдилар. Бунга Борис Ельциннинг Гер-манияга расий таширфи давомиде келишиб олинди. Бугун Россия Президенти Шутгарддан ватанига қайтиб келди.
- Бугун Женевада АҚШ, Россия ҳамда Европа Иттифогига аъзо бўлган беш давлат ташки ишлар вазириларнинг Босния-даги мўаммони ҳал этишга бегишланган учрашуви иш бош-лайди. Унда Боснияда ҳорват ва мўсмулмонли конфедера-тив давлатини тузиш, масаласи муҳокама этилиши қўзда тутилган.
- Фаластинлик полициячилар қелган мухторият берил-ган Газа секторига Исроил қўшинларининг ўрнини эгалладилар. Бу ерга вертолётни шахсон ўш бошқариб келган Йор-дания қироли Ҳусейн фаластинликларни ана шу тарихий воқеа муносабати билан мўброқбод эди.
- «Қизил қизлар» ордарида Кавказда ҳукумат қўш-инларига қарши ҳужумни бошладилар. Бу жанглар жақон-да машурур XI эр тарихий ёдгорлиги ҳисобланган Ангор-Ват мажмуидан 10 километр масофада давом этапти. Мамла-катда унаб йилдан бери давом этаётган фуқаролар уруши даврида ана шу тарихий ёдгорликларга жиддий зарар етқа-зилди.
- Бразилия ҳам пўл ислохоти ўтказишга таъйарғилик кўрмоқда. Шу йил 1 июндан эътиборан мамлакатда йлги пул белгилари — реаллер мўамалга киритилди.
- Америка Қўша Штатлари билан Россия Плутон сайе-раси томон қосиқ кема учирини ривожлантирмоқдалар. Бу лойиҳага қўра Америка қосиқ кемасида Россияда таъйир-ланган иккита тушувчи аппарат бўлади. Улар ёрдамида Плутон атмосфераси тадқиқ этилади.

ЮКСАК МУКОФОТЛАР

Ўзбекистон Республикасининг Президенти Ислам Каримов-нинг шу йил 12 майдаги Фармони билан республика аҳолисини табиғий газ билан таъминлаш борасидаги фидо-корона меҳнати учун респу-блика қурилиш-моннат таш-килотларининг алоҳида ўр-нак кўрсатган ходимларидан бир гуруҳи юксак мукофо-лар билан таъмирланди. Шу жумладан Тошкент шаҳри-дан:

«ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИДА ХИЗМАТ КЎРСАТГАН САНАОТ ХОДИМИ» ФАХРИЙ УНВОНИ
Жулия Николай Ивано-вич — «Узтрансгаз» давлат бирлашмасининг бош дирек-тори.
«ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИНING ФАХРИЙ ЕРЛИГИ» БИЛАН:
Геворкян Симон Вагено-вич — «Закефтагазқурилиш — прометей» акционерлик жамияти бошқаруvinнинг раиси.
Дабаян Ваню Петрович — «Закефтагазқурилиш — прометей» акционерлик жамия-тининг бошқармасининг электр пайваначиси.
Мамедов Михаил Саидхо-нович — «Узтрансгаз» давлат бирлашмаси қурилатган газ қузувлари дирекция-сининг директори.
Худойбергенов Турсун-бой — 7-«Қўприққурилиш» трестига қарашли 14-қўприқ қуриш гуруҳининг моннат-чиси.
Юсубов Отабой — «Уз-нефтагазқурилиш» давлат ак-ционерлик бирлашмаси мах-сус транспорт автотранс-порт корхонасининг ҳайдов-чиси.

ЖАМОАТЧИЛИК МАРКАЗИНИНГ
ТАЪСИС ҚУРУЛТОЙИ

ШАҲАР БИЛИМЛАР УЙИДА Президентимиз Фармонида бийопан ташкил этилган рес-публика «Маънавият ва маърифат» жамоатчили-к марказининг таъсис қурул-тоий бўлиб ўтди. Уни «Билим» илмий-маъри-фий жамиятининг раи-си, академик Эркин Юсупов олиб бориб, маъзуқ жамият алоҳида янги — таъиниқ этилган марказга қўйилган тарихий марказнинг асосий фао-лияти бўлиб ўтди. Зеро, ҳеч бир ин-сти-тут, жумладан «Тафак-кур» номли журнал чол-ғига ўралган ҳолда маъвуқ таъ-лим, наърият ишларини йўлга қўйиш ҳуеусида тўх-талди.
Қурултойда Ўзбекистон Республикаси Президенти девонининг ётакчи масла-хатчиси Мухомрон Қирғиз-боев сўз олиб, ушбу мар-казнинг моддий ахтиёки давлат томонидан қоплан-ган, шунинг учун у давлат жамоатчилиги деган мақом олганлигини, «Билим» жа-моатчилиги мулк тўлалигига инги марказ иштирокига ўти-лиши билан қалин ҳамоки-лик қилишини, Ўзбеки-стонлик олимлар кўп бор Японияга таширф бюрган-лар.
Шахсан мен маънавий алоқаларимизни ривожлан-тиришга катта аътибор би-лан қарайман. Зеро, маъ-навий оқалантила халқ қал-бини аслаб етиш мўмкин. Эҳтиломизда очилганлидан ўтган қисқа вақт ичида биз тўртта кўргазма таш-кил этишга улгурдик. Шу туфайли тошкентликлар Япония маданияти билан янгидадан танишиш имко-ниятига эга бўдилар. Уму-ман олданда эса режалари-миз кўп. Ўз вақтида улар-ни рўбёга чиқаравормиз. Бу ўринда давлатларимиз-нинг муштарак мақсадлари узоқ муддатли ҳамкорликка қаратилганлигини алоҳида уқтирмоқчиман.

ТОШКЕНТ ШАҲАР КЕНГАШИ
ДЕПУТАТЛАРИ ДИҚҚАТИГА!

Питирма биринчи қадирқ халқ депутатлари Тошкент шаҳар Кенгашининг ўн туртинчи сессияси 1994 йил 18 майда соат 15 да Ўзбекистон Халқ демократик партияси биносининг (Ўзбекистон кўчаси, 9) катта мажлислар хо-насида бўлди.
Сессия муҳокамаига қуйдаги масалалар киритил-ляти:
— Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгаши XV сес-сияси қарорларидан ҳамда Республика Президенти И. А. Каримов нутқларидан келиб чиқиб, халқ депутатлари Тошкент шаҳар Кенгаши ва унинг иқроия идоралари олдига турган вазифалар ҳақида;
— Қўз-қин масмуини ўтказиш ва 1994—1995 йиллар қишга таъйарғилик ақунлари ҳақида.

Расмий таширф арафасида

КУНЧИҚАР ДАВЛАТИ ЎЗБЕКИСТОННИ ҚУТЛАЙДИ

Республикасининг Прези-Японияга илк расмий таш-

— Юзда йобий. Ўзе-бекистон бозор сари иқило-вий сакрал йўли билан эмас, балки босқичма-бос-қич ислохотлар йўли билан бормоқда. Менинча, бу ягона оқилона йўлди. Зе-ро, ҳар қандай ўзгартиш-лар кишилар ҳаётини ах-чиллашга, ҳар бир инсон, корхона ва умуман мамла-кат имкониятларини тулиқ намоён этишга хизмат эт-салса буюм-биз аҳамият-та эга бўлади. Тўғри, ҳо-зир сизларга осон эмас. Лекин Япония ҳам худди сизнингдек мураккаб давр-ни бошидан кечирганлигини айтиб ўтмоқчиман. Шунга қарамадан биз дадил олға қадам боса олдик. Ишон-чим қилишим, Ўзбекистон ҳам яқин вақт ичида жаҳон ҳаёоиятида муносиб ўр-нини эгаллайди. Марказий Осиё минтақасида эса ҳал қилувчи роль ўйнайди.
Табиғийи, иқтисодий ма-саладнинг ҳал этилиши бевосита иқтисодий-савёх барқарорлик билан боғли-қдир. — алоҳида таъкидла-ди жаноби аъчи. — Ўзе-бекистон барқарорлик соҳа-сида ўз қўшинларига қара-ганда анчагина яқин нати-жаларга эришган. Бу, ал-батта, хорижий сармоядор-ларни, шу жумладан япон ишбандармонларини ҳам ма-млакатимизга жалб этмай қолмайди.
— Сиз давлатларимиз ўртасида фан ва маданият ҳамкорлиги ҳамкорлигини қозирга аҳоли хуеусида нима дея оласиз?
Илм-фан масаласида биз қўшимча тўлаш нукта-ларга эгамиз. Ҳеч бўлма-ганда япон археологари-нинг Буюк Ипак йўли ўт-ган жойларда олиб борила-ган қазини ишлариде ишти-рок этишларини ёдга олай-лик. Биз Тошкентдаги Шаршувосил институти, айниқса япон тили факулъ-тети билан қалин ҳамоки-лик қилишимиз. Ўзбеки-стонлик олимлар кўп бор Японияга таширф бюрган-лар.
— Япония ахтиёткор кишилариди. Япон тижорат-чилизи эса, айниқса, етти ўлаб био кесилди. Би-рон-бир мамлакат иқтисо-дийига сарома қўйилган аввал бу бозор имконият-лари ва истибболларини ба-тафсил ўрганиш даркор. «Мицубиси» ва «Мицуби-си» фақатгина савдо фирмалари бўлиб қолмасдан, уларга қарашли корхона ва фили-аллар Япония иқтисодиё-тида гойа муҳим ўрин ту-тидилар. Ушбу фирмалар-нинг вакиллари Ўзбеки-стон бозорини ўрганиш вақт-эе кетмади. Улар Ўзе-бекистоннинг истиқболли ва ишончли шериқ эканлиги-ни ошқоқ қосил қилишлар. Шунинг учун эъдидада бозорни ўрганишдан ама-лий фаолиятга ўтиш вақти келди, деб ўйлайман.
— Жаноб Магасани, Сиз Ўзбекистон иқтисодий та-раққиётининг қозирги та-рзасини қандай баҳолай-сиз?
Сўхбатдош
Ирода ГИЗОВА.

САМАРАЛИ САФАР

САЛОМНИНГ КУЧИ

Ушанда Абдулла ака бир
огиз саломим учун гуноҳим
дан ўтган эдилар. Салом
бериш ҳар қандай газабни
юмшатишга қодир эканли
гини ушанда илк бор ҳи
этганим.

САНЪАТ шундай бир оламки, унга бутун қалби, бор ахирисини бахш этган кишиниға бу гўзал бўстонинг соҳиб бўлади.

Ўзбекистон театр арбоблари уюмчаси Республика Актерлар уйи қошдаги «Син-сен» корейс фольклор театр студиясининг истеъдодли санъаткор раққосалари ана шу эъзозча осонликча эришгандлари йўқ.

1990 йилда «Син-сен» номи билан ташкил бўлган бу театр студия ҳамшаҳарларимизни мазмундан ва дилкаш рақслари билан хушнуд этган фольклор дасталарида буюрди.

Елизавета Николаевна Ким раҳбарлиги қилиб келаётган «Син-сен» корейс фольклор театр студияси яқинда беш йиллигини нишонлади. Шу йиллар ичида тинчлиқсиз меҳнати тўфайли студия Корея Халқ Демократик Республикасининг Пхенья шаҳрида ўтказилган халқаро фестивалнинг дипломати бўлдилар. Улар Москва, Сеул, Қозғистон, Украина ва Ўзбекистоннинг барча йирик тadbирларда фаол қатнашиб, томошабинлар олқишига сазовор бўлиб келди.

Енабобари, дастанинг ана шундай муваффақиятларга эришишида корейс фольклор ансамблининг бадий раҳбари Е. Н. Кимнинг хизмати каттадир. Нозиккина бу аёлни кўрган киши, уни ажойиб маҳоратга эга деб ўйламайди. Шу ўринда бу раққоса ва балет-мейстер ҳақида ҳам икки оғиз гапириб ўттиш лозим.

Елизавета Ким бутун вужуди ва қалби билан санъат қучоғига

кириб келган қанчалар жумласидан, қанчалар рақсларига илгар, интонацияга экан, ҳар бир нотанилар бахш этган сеҳрлаб қўяди.

Беш йиллик дар натижасида тайёр бўлган «Ҳақида афсона» «Хангоб» театрлар центри дастури фидоили бўла олади.

Айни кунда Б. Завета Ким хореографияда Корея мўрағатчи курсини ларни тарбиялам

МУШТАРАК МАҚСАДЛАР ҲАҚИДА

МУСТАКИЛ дивримизда
юздан зиёд турли миллат
вакиллари бир оила фар-
зандларидек иноқ яшаб,
муштарак мақсадлар
интилоқдоқлар. Пошта-
тининининг муқташам «Тур-
кистон» маданият саройида
шошир ва асар миллига-
ти, масмуи кишилар
кида республикамиз исти-
лоли, турли миллатлар ўрта-
сидиги ўзаро дўстлик ва

тишликка бағишлаб ташки-
л этилган миллий анжуман
фикрминининг ёркин дал-
лидир.

— Ушбу тадбирин ўтказ-
зишдан қўзғалган мақсад
диримиздаги урф-одати
удумлари турлича бўлга-
халқларин бирилатириш
улар ўртасидаги тотувлини
ва мустақилликни
ида Республика Вафодори
над маданият марказинин

ТОШКЕНТ шаҳар хотин-қизлар комитетидagi навбатдаги илмий-амалий конференция «Давлатимиз равнақи — оиладан бошланади» мавзусига бағишланди. Унда Тошкент Давлат ўқисодиёт университетидаги профессор, юридик фанлари доктори Мамлакат Восикова, доцент Маърифат Саъдиева, шаҳар хотин-қизлар комитетининг раиси, тарих фанлари номзодини Муборак Юнускуъаева, Мирзо Улугбек тумани хотин-қизлар кенгашининг раиси Гулнора Йўлчиева, Шайхонтоҳур тумани «Олмасор» маҳалла хотин-қизлар

** Олимлар тажрибахонасида*
НАБОТОТ ОЛАМИГА
ТОПИЛГАН ЙЎЛ

Козим Ұлмасов олган сурат.

бир нарча дорн-дармонлари
амалда қўллашга яқинлаш-
тиришмоқда. Юнонида
этилган
ятдан ташқари бу ерда
турли дорн-дармонларни
инсон танасига қўпишма
салбий таъсири, уларни
узоқ вақт қабул қилиш қан-
дай натижалар бериши ҳа-
қида ҳам матълумотлар олиш
мумкин.

Ҳозирги даврга қадар
Санжар Носиров раҳбарли-
гида тақрибаноҳада 300 дан
ортиқ бирикманлирини био-
логик фаолияти тадқиқ этил-
ди. «Хамдани тидрохле-
да» ҳамда «Логоген» каби
дорилар яратилишга ютуқ-
лари учун олимга Вегуний
номли Ўзбекистон Давлат
мукофоти совридорни деган
юксак унвон берилди. Бун-

булган ошқозон-ичак хаста-
лидарига қарши малҳам
топиш устидга кенг тадқиқот-
лар ишлари бошлаб юборилган.
Бунда узум, ўрик, анор да-
наги кабиларини таркибида
ги ёғлар асосида изланиш
олиб борилади. Ушбу ёғлар
ошқозонга тушгач оқсил
ситезини тезлатиш билан
бир қаторда модда алма-
шинуви жараянини яхши-
лайди. Бу борада Қўзи
Аминов, Данаар Қазан-
цева, тибобет
фиандалари
ни номзодлари Флора Хо-
ликова ва Чингиз Исанбобо-
ли каби тақрибаноҳада иш-
лаб қанча ялми ҳоҳамлари из-
лаш олиб боришгадир. Бу
тадқиқотлар ижобий на-
тижалар беришига уларнинг
ишончим мустаҳкам.

Абдулмалик
АБДУРАҲМОНОВ.

ДОВРУЉЛИ «СИН-СЕН»

гарин санъаткор- ун ушхулаштира- тилмаган буюк- тор олиб кирар- ерга янгича тал- ди, томошабинни- нимисиз изланиш- ҳозирги кунда- куниан деган қиз- спектакли ва- штирилган кон- римизнинг яқол- лар.

Метмейстер Ели- графия билим- олилий рақсларини- олиб бориб; ёш- да, корейс мил-

лий рақс санъатини янги-янги рақслар ва аjoyиб раққослар- билан бойитмоқда.

Яқин кунлар ичйда Алишер На- вой номиданги Ўзбек Давлат ака- демик Катта театр саҳнасида «Син- сен» корейс фольклор театр-ст- диансинг беш йиллик ҳисоб- концерти намоиши этилади. Иж- доий жамоа ушбу ўзига ҳос имти- ҳонга катта ҳозирлик кўрмоқда.

Муайна РАҲИМОВА,
театршунос, Республика Ан-
тёрлар уйи ижодий бўлими
бошлани.

© СУРАТ: «Син-сен» театр-
студияси иштирокчилари концер-
тидан.

шнқлар, дилрабо рақсла
ижро этилди. Бундан ташқ
ри шу куні ҳар икки хал
мунавирларининг ижод на
муналари ўрин олган кў

раиси Карим Расулов анжуманини бошқариш билан шуғулланиб катта эришди. Ўзбекистонда яшаб, нодон қилатган турли миллатларнинг ана шундай анжуманларини ўтказиши аёнгинага айланиб бормоқда.

Шундан сўнг, бошқирдир ва татарлар халқларини маданият марказлари қилиб қўйишга миллий дастлавлар тизимисига қўшиб қўйиб ҳамма тарафдан оғош

Татар маданияти маркази раиси Фуат Аҳмадуллин бошқирдир маданияти маркази раиси Марат Гайсин билан шуғулланишнинг иккинчи ушбу анжуманини расмий қилиб қўйишга тинч-товуш турмушини янада барқарорлаштиришга катта аҳамият касб этишини алоҳида таъкидлашди.

Диллора ОРИПОВА

4—Оила
йили
ЗАРА
А

ониларнинг тотувлиги, қўйди-чи-
диларнинг оддини олиш борасида
олиб бориётган ишлар юзасидан
фикр алмашадилар. Шунингдек
аёл кишининг оиладаги роли
онла аъзоларнинг ҳуқуқлари ва
қонуналар, маданый ва маънави
мерос ҳамда урф-одатлар ҳақида
алоҳида тўхталиб ўтдилар.

Анжуман сўнггида ишлаб чиқ-
ришда фаоллик кўрсатган ва со-
лом авлод камолоти йўлида қил-
ган асломқли ишлари учун би-
рунча селла ва фахрий ёрлиқлар
билан тақдирландилар.

ГулячхРА АЛИМОВА.

Тошкент бунёд этилганга 2 минг йилдан ошган. Бу давр моёбайнида у канчадан-канча тарихий воқеаларни бошидан кечирмади, дейсиз. Шаҳар Буюк Ипақ йўли устида жойлашганлигидан бу ерга турли эл-ортларда турли миллат вакиллари келган, кўллари шу жойда қўлиб кетган. Улар ўз тузар жойларини бунёд этиб, кўча, маҳаллаларни ўз тилларидан номлар қўйишган. Бундан ташқари Тошкент тарихида бир неча бор ёв босилган. Бошидан бошқача таъсир қилинган шаҳар қосқинчилар бошидан бошқача таъсир қилинган. Босқинчилар узок вақт оғир вақтларни кўриб қилиб, ўз кишиларини қўпдаб келтирган. Улар ҳам ўз тиллариданги жой номларини вужудга келтиришган. Шу босндан Тошкентда турган халқлар тилларига мансуб бўлган хилма-хил номларни ёнма-ён уратиб мумкин. Тошкентдаги жой номларини таҳлил қилиб, уларни оғинга тоғига жамлаш мумкин: биринчиси — шаҳарнинг таърифи билан алоқадор тарихий номлар, иккинчиси — жойнинг табиғи билан алоқадор табиғий номлар, учинчиси аҳолининг касб-хўнари билан алоқадор номлар, тўртинчиси — кишилар номлари, тахаллуслари билан боғлиқ номлар, бешинчиси — гаройиб номлар ва ниҳоят олтинчиси — асоссиз, ўринсиз номлар.

АТАМАЛАР ЎЗИГА МОНАНД КЕЛСИН

Шахарнинг уз тарихи каби тарихий номлари ҳам жуда кўп. Бундай номларга Анҳор, Жангоб, Бешогоҳ, Хадра, Чорсу, Номзоғоҳ, Эски Жува, Салор, Дархония мисал қилиш мумкин. Анҳор арабча наҳрларде сўзининг қўлиқ шакли. Тошкентдаги ариқлар умумий лайдиган энг катта ариқ Анҳор деб номланган. Жангоо номи айрим тадқиқотчилар фикрича Тошкент даҳалари җртасида жанг бўлагидан жой. Эҳтимол жанг номлашлари кўрсатиладиган жой бўлагидан. Бешогоҳ номи узун қилич ўлчов бйригидан олинган. Оғоч тахминан 7—8 километрга тенг бўлган. Эски Тошкентдан шу жойгача масофа 5 оғочга, яъни 37—38 километрга тенг саналган. Бу жойда, яъни бешинчи оғочда карвонсарой бўлагидир. Хадра икки сўз: хад—чегара ва роҳ—кўча сўзларинг қўшилиши натижасидир. Бу кўча ҳозир ўрдаси чегарасидаги кўча бўлган. Чорсу тўрт томон маъносини англатади. Тошкентнинг асосий кўчалари шу жойда кесинган, шундан Чорсу, чорраха сўзи келиб чиққан. Эски Жува жўба» сўзидан олинган. Жўба деб қурол-аслаҳалар (қилич, қалқон, найза, совутга) айтилган. Эски Жува эски қурол-аслаҳалар сақланидиган омборхона бўлган.

Ҳойинг табиий хусусиятларига қараб қўйилган номлари ҳам турли-туман. Бъзъи номлар ўсимликлар номи билан боғланган бўлса, баъзилари ҳайвонлар номидан келиб чиққан. Чунотчи, Чилонзор, Олмазор, Себзор, Мавзозор, Бодомзор, Кўктерек, Қатортол ўсимликлар номи билан боғланган. Бўзқўнар, Чивинтепа ҳайвонлар номи билан боғлиқ. Шаҳаримизда қўнғини шакли билан боғланган номлар айниқса кўп. Бу жойда Қадимда Тошкентни етти ўрт етти қирга қурилган шаҳар дейиш мумкин. Тепалар, пастак жойларга жой номларида уз афодласини топан: Оқтепа, Қулолтепа, Олтинтепа, Шўртепа, Чоштепа, Чангалтепа, Жаркўча, Ўрқўча, Чукорсу, Чуқуркўприк, Жарарик шулар жумласидандир. Бундан ташқари сув билан боғлиқ номлар ҳам талайгина. Бўзсув, Тарновобши, Каттаҳовуз, Дамарик, Ширинқудук, Қумлоқ, Шофайқудуқ, Қичқирчи, Қорасув шулар жумласидандир.

Аҳолининг касб-хунаридан келиб чиққан номлар қадимда бу ердаги кишилар нима билан шуғулланганлигидан далолат беради. Эгарчи маҳалласи, Эгарчи қўчаси, Уччи қўчаси, Пячочкичи, Дегрезли, Челакчили, Заргарли, Кўнчили, Сағон, Тёмирчилик, Такачи, Маҳ-симчилик, Қўшқўрғон, Қўшқўрғон номи ҳам касб-хунаридан англатиши, Масалан, Тандирбозор, Бедарбозор, Буғабозор, Ғулбозор, Мошбозор, Носвойбозор, Отобозор, Со-монбозор, Ғўзабозор ва бошқалар. Буларни санай берсак жуда кўп. Афсуски, бундай номларнинг кўпи турғунлик даврида ўзгарибги юборилди. Ваъзан шу жойларга бутун-ла мос келмайдиган номлар билан алмаштирилди.

Кишилар номи билан аталадиган жой номлари умум-ан топонимик адабиётлари кўзатангда учалик кўп эмас, таниш 6—7 фоизни ташкил этади. Лекин Тошкен-да, менимча 50 фоиздан кам бўлмас керак. Шаҳарда Навоий, Абу Абдулло, Бобур, Абдулқодир, Ҳўшқар, Қўшқўрғон, Маҳмуд, Қўшқарий, Низомий, Пушқин, Камол Отатўр, Неру каби буюк шаймолар номи билан аталувчи жойлар билан бир қаторда килингниги ҳеч ким билмайдиган кишилар номлари ҳам кўйилган. Бундай номлар тартибга солиниши лозим.

Тошкентда яна бир тоғфа номлар борки, улар енгил-елпи қўйилган, исми янисиға монанд келмайдн. Бир вақтлар ура-ура замоналарда қўйилиб қолган. Уларнинг кўли ўзгарди, лекин хали ҳам сақланиб қолганлари кўп. Ҳундай номларга Қизилқўش, Кўчаси, Приморская, Остров, Ривалье, Прямая, Сломон, Хўкум, Автомат, Мотар, Илгор, Большеинес, Правда, Завод, Фабрика мисол қилиб келтирса бўлади. Ҳозирги вақтда атамалар комитети ҳуқуқий номларни ўрганиб, ўринсиз атамалар ўзгартарилипти, жоийларнинг тарихий, табиий номлари қайта тикланипти. Албатта ўринсиз номлар тўлиқ ўзгартарилади. Улар ўрини халққимизга, унинг табиғатиға хос атамалар олади.

Фотиҳкамол ҒУЛОМОВ,
Тошкент Давлат университети жўғрофияни
ўқитиш услуги кафедраси мудири.

* Хоҳ ишонинг, хоҳ...

ХУКМ ВА ЯСАМА СОЧ

КИШИЛАРДА кейинги даamlарда олмас ўтмишдаги қонун-қоидаларга амал қилиш ҳоллари учраб туради. Англияда иккинчи йил давлати билан ҳаммакарал мантия (ридо) ва парик (жасмасоқ) киямидан иборат бўлиб, ма-салага ихосан тенг қилиди. Лорд-қашлар ва барон Максвейл ва Олий суд раиси лорд Тейлор ўзларининг қўшма баёнотларида «Судлар ва адвокатларнинг XVIII асрда жорий этилган анъанавий либосларини сақлаб қолиш ниътида» эканлигини айтиб қилиди. Улар жуда ўзгаришларнинг фикрини ифода этиб парик ва мантия «суд таъсир кучини ва ҳоқимият маънасини» янада оширади. Аксари инглизларнинг фикри эса бундайча: судьялар фуқаролар сингари замонанинг кестом-шим кийса суд янада демократлашади, ҳақиқатпарварлашади.

Инглиз ҳуқуқшунослари ўқилидан таъхирланган ясама сочларни кийишни бундан иккинчи аср олдин расм қилишган эди. Ясама соч билан боғлиқ ташвишлар ҳам жуда кўп эди: уни ҳар кунни тозалаш, уналар пур-

каш, тарам-тарам қилиш зарур бўлар эди. XIX асрда тadbиркор инглиз Хамфри Рейнессфорт ула сепилмай-диган, тозалашнинг ҳожа-ти бўлмайдиган, тарамлаш-кизмай қолган ясама соч-каш қилди. Фақат парик-кашнинг тақдирати билан уни қимбей тозалашга бериб-турса баъди.

Парик кийишнинг ёмон-томони йўғ, лекин ишқал-қилиш қоида: у анча қиммат-туради. Адвокат битта парик-учун 340 фунт-стерлинг, ўзи-нинг тўла ҳуқуқшунослик кийимларига эга бўлиш учун эса 700 фунт-стерлинг сарф-этиши зарур. Шунинг учун-ҳам 65 минг кишини бир-лаштирган инглиз адвокат-лар жамаиати олий суд қа-роридан норози эканлигини-тушуниш мумкин.

Визингча ени муҳимин-судья ёки адвокатнинг ясама-соч ёки мантия кийимиди-йўқми — бунда эмас, балки-нунгун ҳуқуқдорнинг ҳимоя-қилиш, вазиятни доноларча-баҳолаш ва адолатли ҳукм-чигаришдадир. Ҳукмни эса-ясама соч эмас, балки судья-чигаради.

Турсун АБДУЛЛАЕВ.

Турсун АБДУЛЛАЕВ.

— Муҳтарам Убайдулла ака, бу йилги муборак Ҳаж сафарига кўрилган тадбир ҳақида муштарийларимизга сўзлаб берсангиз...

— Бисмиллоҳир раҳмонир роҳим!

Бу йилги муборак Ҳаж сафарига таъбирларик анча барвақт бошланди. Февраль ойида Республика Вазирилар Маҳкамаси ҳузуридаги Диний ишлар комитети ҳамда Мовароуннаҳр мусулмонлари идораси вакилларидаги иборат ишчи гуруҳи Саудия Арабистонига бориб келди. Турар жой, хизмат транспорти, озиқ-овқат, қурбонлик, ҳаттоки табаррук обизамзам сувини ҳам самолётга етказиб беришга келишиб олинди.

Ўтган йили мамлакатимизда муборак Ҳаж сафарига борган буюмларимиз 5 жойда турган эдилар. Бу йил барчалари бир меҳмонхонада яшайдилар. Меҳмонхона Қазбатуллоҳга жуда яқиндир. Унинг пештоқида эса иншооллоҳ мустақил Ўзбекистоннинг байроғи қилираб туради.

Бу йил муборак Ҳаж зиёрати-га Ўзбекистон Республикаси мусулмонларидан 2840 кишининг ҳужжатлари белгиланган тартибда расмийлаштирилди. Улар ҳар бири 50 кишидан иборат бўлган 57 та гуруҳга бўлинган. Ҳар бир гуруҳга раҳбар (ҳожин боши) тайинланган бўлиб, улар Мовароуннаҳр мусулмонлари идораси ва Диний ишлар комитетининг масъул ходимлари, ҳажа кўрилган уламолар, вилоят ҳокимликларининг вакиллари, Тошкент Давлат шаръшунослик институтининг тажрибали ўқитувчиларидан иборат. Гуруҳ раҳбарларининг деярли ҳаммаси араб тилини яхши билдилар. Улар Ҳаж ибодатини адо этиш ҳақидаги йўриқномалар билан таъминланган.

Зиёратчиларни жўнатиш эса 7, 8, 9, 10 май кунлари амалга оширилди.

Ҳажга бораётганларга республикамиз ҳукумати томонидан муайян енгилликлар яратилди. Айни пайтда тежамкор бўлиш, исрофгарчиликка чек қўйиш қанчалар зарурлигини ҳар бир инсон ҳис қилаётгани шубҳасиздир.

— Убайдулла ака, ўзингиз сўз очиб қолдингиз, тежамкорлик — ҳалқимизнинг эзгу одатларидан бири саналади. Пешона тери билан топилган ноннинг қалчалар табаррук саволини, эъзозлашини ни тақдорлаб ўтиришнинг зарурати бўлмаса керак?

— Ҳалқимизнинг маънавий ва маданий мероси барчамизга беқиёс ибрат мактабидир. Ҳар бир айтилган қимматли наом йиллар шамолда сайқал топиб, ўз қадрини йўқотмай келаётгани ўзимизнинг данидир. Эътибор берингиз: «Тежамкорлик иш — бежамкорлик», «Биринки — мингта, мингники — туманга», «Бутун тўйган қорин, эртага яна очадир», «Олмоннинг бермоғи бор», «Тежалгани нақд бойлик...» Қанчалар зарғарона айтилган ҳикматлар. Улар яна шуниси билан аҳамиятга моликки ҳар бирига ҳалқимиз

миздаги ортинча кўринишлар дилимизга оғир ботади. Ахир пешона тери билан етиштирилган ноз-неъматларни бунчалар исроф қилиш инсофданми?

— Бир тўйда ортган таомларни шундоққина канализацияга ташланганини айтишди. Ҳатто оппоқ нон бурдалари атлатларга аралаштириб юборилганганини кўриб, бир мўйсафид кўнган эш олган экан...

* Дилкаш
суҳбатлар

ИЙМОНЛИ НЕЪМАТНИ ИСРОФ ЭТМАЙДИ

Ўзбекистон Республикаси
Вазирилар Маҳкамаси ҳузуридаги
Диний ишлар комитети
раисининг биринчи муовини
Убайдулла УВАТОВ билан
суҳбат.

— Бундай манзара ҳозир ҳам, шу кунларда ҳам учраб тургани ачинарлидир. Ҳатто сочилиб ётган нон увонига ҳам парво қилмайдиган бўлиб қолдик. Исрофгарчилик фақат тўйларда ёки маъракалардагина бўлаётгани йўқ. Сувни эҳтиётлаш ўрнига оқиниб кўйган, чироқлар беҳуда ёнаётган ҳоллар, хонадонлар камми?

Аллоҳ таоло ўз бандаларига хитоб қилиб: «Агар сизга берган неъматларимга шукр этсангиз, мен уларни бундан буюн ҳам зиёда қилавераман, агар куфурга берилиб, ношукрлик кўрсатсангиз, огоҳ бўлингким, бунга қаттиқ жазоларим ва азобларим бор», дейди. Кўриниб турибдики ноз-неъматларни исроф этмай, айни пайтда, ҳеч кимни бенасиб ҳам қилмай ўртача йўл тутуш Аллоҳга ҳам, бандага ҳам хуш келади.

— Табаррук ҳадиси шарифларда ҳам «Тадбирли бўлиш тирикчиликнинг ярим илмига тенгдир» дейилади...

— Чиндан ҳам, тадбиркорлик жуда кўптуф фазилят. Одамзот тадбиркорлик билан нафъат бо-

лан ўртоқлашсам.

Азизлар, тўю-маъракалардаги ортинча дабдабозликлар кимга зарур? Бу ҳар бир оиллага, қолаверса ҳалқимиз ризқига путур етказиши. Исрофгарчиликдан ҳали ҳеч кимнинг бири икки бўлмаган. Бунинг устига, Исломига зид хуросотлар, бидъатлар ҳам расм-русумлар соясида яшаб келмоқда. Бу нарсани диний маъракаларда, айниқса, худойларда яққол кўриш мумкин. Худойи ўз маъносига кўра савоб олиш учун ёзилган дастурхондир. Лекин савоб оламай деб ҳашамдор дастурхон тузаб, исрофгарчиликларга йўл қўйиб, савобдан бебаҳра қилишнинг асло ҳожати йўқ.

Хориндаги мусулмон мамлакатларидаги кўпгина тўй, маъракаларини кўрганман. Тўйга тумонат одамлар таклиф этилмайди. Келин ва кўевнинг қариндош-уруғлари, дўст-ёрлари, қўни-қўшинлари бўлиб ҳаммаси 100—120 киши таклиф этилади. Мен Ироқда, Мисрда, Ливияда амалдорларнинг ҳам, оддий фуқароларнинг ҳам тўйларида иштирок этиб, шундай манзараларга дуч келганман. Уларда катта дастурхон ёзиш расми йўқ. Бинобарин диққатга сазовор, ибрат ўрнида кўриб, амал этса бўладиган яхши тадбирлар бор. Араб мамлакатларида, ўзим гувоҳ бўлганларимни назарда тутяман, дабдабали маросим ва худойларга йетишган маблагни етимхоналарга, шифохоналарга, бошқа аҳтўжманд жамоаларга, муҳтож оилаларга берилади. Бу қилинган хайру эҳсонлар кўнчилиikka оммавий ахборот воситалари орқали маълум этиб борилади.

Яна бир гап: хориндаги мусулмон мамлакатларида бошига таъзия тушган оилаларга масжид ёки бошқа қулай бир жойда таъзия билдирилади. 20, 40 ва йил охири деган одатлар йўқ. Масалан, Мисрда таъзияга келувчиларга бир пиёла чой ёки ҳажага тутилади. Аслида ҳам, Ислам ҳукмига биноан оила аъзолари ва қавму қариндошлари марҳум руҳига қуръон тиловат қилиб бағишласалар — кифой.

— Кўпгина урф-одатларимизнинг тартибга солиниши зарурга ўхшайпти. Бу, айниқса, қиз узатиш пайтида аққол сезилиб қолади...

— Тўғри айтдингиз. Биринчи навбатда келинга қалин пули тўлаш ҳозиргача учраб турибди. Қалин тўлаш Исламда қаттиқ қораланади, бу ҳолини одам бола-сини сотиш деб ҳисоблайди. Унинг мусулмончиликка ҳеч бир алоқаси йўқ.

Ўзгаларнинг ишига аралашини ниятимиз йўқ. Лекин қимматбаҳо буюмлар сотиб олишдаги ўзига яраша қийинчиликларни ҳам тилга олмаб иложимиз йўқ. Ахир тўй яқини хонадон ўртасида бўлгандан кейин, келинчилас қандай яхши бўлар эди. Ҳатто келинга оқ кийимни ижарага олиш ҳам расм бўлаётир. Шунинг ҳам ҳожати бормикин? Ўзимизнинг миллий атлас либосларда камалакдай товланиб турган келинчакини бир тасаввур қилинг. Қиз чиқаришнинг ўзи бўлмайди. Икки томон шундай қилишсинки қўда-андалар ўртасига

МАҲАЛЛАДА ГУРУНГ

«МУСТАҚИЛ ўлканинг мустақкам оилалари» деб номланган адабий кеча Сергели туманидаги Маданият маҳалласида ташкил этилди. Ушбу тадбирга аҳил ва иноқ оилалар, жамоадаги турли миллат вакиллари таклиф этилди.

Бир пиёла чой устида бошланган кечани маҳалла фаоли А. Файзуллаев очиб, барчага соғлиқ, хотиржамлик, узоқ умр тилади. Дас-

турхонга ош тортди. Тумандаги Райратжон Файзуллаев раҳбарлигидаги Аббор Ҳидоятлов номи маданият уйи жамоаси ўзининг дилрабо қуй ва қўшиқлари билан йиғилган меҳмонларни хушнуд этди. Б-кутубхона томонидан «Олам тинч — оналар тинч» деб номланган мавзуда китоблар кўргазмаси ташкил қилинди.

Мукаррамхон ФОЗИЛОВА.

* Суратли ахборот

«ОРОМ»ГА КЕЛГАН МЕҲМОНЛАР

ШАҲРИМИЗДА меҳмон бўлиб турган Покистондаги «Покистон — Ўзбекистон» маданий-иқтисодий марказининг аёллардан иборат вакиллари кўни кеча Акмал Икромов туманидаги 394-«Ором» болалар богчасида бўлишди. Таркибида иқтисодчи, ўқитувчи, муҳандис, ишбилармон каби

соҳа вакиллари бўлган бу делегация халқ дипломатияси йўли билан келиб, мустақил Ўзбекистоннинг ҳаёти билан танишиш, шу билан бирга икки давлат ўртасида дўстлик алоқаларини мустақкамлашнинг мақсад қилишган эди.

«Ором» билан танишиш чоғида богча тарбияланув-

чилари меҳмонларга ўз қўллари билан ясаган рўзгор буюмлари, турли ўйинчоқларини кўрсатишди. Покистонлик аёлларни, айниқса болалар ижросидаги шыр ва қўшиқлар, Ўзбек миллий урф-одатлари, шунингдек, турли халқлар, хусусан Покистон миллий рақслари айниқса ҳаяжонга солди. Сўнгра меҳмонлар бог-

ча билан танишиб, унинг инглиз тили хонаси ва компьютер марказида бўлишди. Ушбу болалар маскани хусусидаги фикр-мулоҳазалари билан делегация раҳбари, «Покистон Таймс» газетаси муҳбири Шама Ҳақ ўртоқлашди:

— Делегациямиз болалар маскани билан танишишнинг босси шундаки, биз болалар тарбиясига алоҳида эътибор билан қараймиз ва бу соҳа билан алоқамиз ниҳоятда мустақкам: Ушбу болалар богчасида бўлиб, уни дунёдаги энг замонавий богчалар қаторига қўйиш мумкинлигига амин бўлдик. Инсонлар бу ерга болаларини бемалол ишониб, давлат ишида хотиржам меҳнат қилишга энан. Аммо биз учун энг муҳими шун бўлдики, «Соғлом авлод учун» ордени билан мукофотланган ушбу богча мудираси Гулнора Қўчқорованинг қилаётган ишлари замонида мамлакатимизда соғлом авлодни тарбиялашга ниҳоятда катта эътибор берилаётганини кўрдик.

Мажид РАЙМОВ.

© СУРАТЛАРДА: покистонлик меҳмонларнинг 394-«Ором» болалар богчасига ташрифидан лавҳалар.

Козим Ўлмасов олган сураатлар.

К. Санторо (Италия, 425-ўрин) Тошкентдаги мусобақанинг энг кучли қатнашчилари бўлишди. Шуниси қувонарлики, мусобақаларда Ганишер Раҳматуллаев, Олег Дьяченко, Дмитрий Томашевич, Фарҳод Ғуломов, Темур Ғаниев, Антон Иванов каби юртимизнинг

ПТА таснифида 518-ўринни эгалловчи Геральд Мендл билан ҳал қилувчи учрашувда 7:5 ҳисобида Мендлнинг ғалабаси билан тугалди. Финал беллашувидан сўнг Ўзбекистон Республикаси миллий теннис федерациясининг вице-президенти Генрих Дашевскийдан му-

қаларини ўтказишга бел бораган эканмиз, юқоридаги каби мусобақалар бу борада дастлабки қадамдир. Ўйлаймани, бундай мусобақаларнинг юртимизда мунтазам равишда ўтказилиб турилиши кўплаб кишиларни спорт билан фаол машғул бўлишга жалб этади, республикамизда ёшу қари бирдек шугулланиши мумкин бўлган теннис гурираб ривожланади.

Мусобақа ҳаками ва Ўзбекистон Республикаси Президенти Кубогининг ташкилотчиларидан бири Ювел Гад (Исроил)нинг фикрлари эса лўнда ва асосли

* «Буюк ипак йўли»
мусобақалари

ЮКОРИ ДАРАШАЛ

© Яқинда турли соҳаларда меҳнат қилувчи республика аёлларидан бир гуруҳи Покистон Ислам Республикасида сафарда бўлиб қайтишди. Улар орасида Тошкент шаҳар хотин-қизлар комитетининг раиси Муборак Юнусхўжаева ҳам бор эди. Биз Муборак опа билан учрашиб, Покистон таассуротлари билан ўртоқлашишни илтимос қилдик.

— Халқаро маданий-маърифий алоқалар ассоциацияси қошидаги «Ўзбекистон—Покистон» дўстлик жамиятининг ташаббуси билан илк бор ташкил этилган бу сафар барча делегация аъзоларининг енида узоқ вақт сарфланган қолади, — дейди Муборак опа. — Чунинчи барчамизга маълумки, ЮНЕСКО қарорига биноан 1994 йил «Ойла йили» сифатида нишонланмоқда. Шу мақсадда сафар давомида икки давлат ўртасида ҳамкорлик ва ҳамдўстлик алоқаларини янада мустаҳкамлаш, ўзаро муштарак урф-одатларни ўрганиб, маъқул топилиганини ҳаётга таъбиқ этиш борасида ўзаро фикрлар алмашилди.

— Муборак опа, сиз хотин-қизлар комитетида фаолият кўрсатасиз. Покистонда ҳам шунга ўхшаш аёллар ташкилотлари бор эканми?

— Албатта, мен аввало бор Покистон аёллари, айниқса, аёллар ўртасида олиб борилаётган ишлар билан қизиқим. Худди шу масала сафар дастурида ҳам алоҳида аҳамиятга эга эди. Ташрифимизнинг биринчи кунидеяқ «Гел Гайд» Покистон қизлар ташкилотига бордик. У ерда меҳнат қилаётган қизлар, ташкилотнинг аъзолари билан танишдик. Ўртада кун Миллий санъат коллежига бордик. Бу ерда фақат аёллар тахсил олишар экан. Ёш қизларнинг санъат

ДИЕРИМИЗНИНГ ўсимликлар олами шу қадар бойки, унинг турли-туманлиги ҳамда шифобахш хусусияти бобидан бутун бир Европа ҳудудининг набототида ҳам усталиги аниқланган. Шунинг учун жаҳон табиётининг намоёндасидан бири бўлган Ибн Синодек алломининг ҳам ўлкамиздан қандайдиган бекиз бўлмас керак. Бугунги кунда ҳам ўсимликлардан инсон саломатлиги учун дори-дармонлар олиш жараёни фаоллик билан амалга ошириляптир. Айниқса Ўзбекистон Республикаси Фанлар академиясининг биоорганик кимё институтини фармакология тажрибахонасида тажрибахона мудири, тиббиёт фанлари доктори, профессор Санжар Носиров раҳбарлигида самарали тадқиқотлар олиб бориш давом этмоқда.

Мазкур институт олимлари йиллар давомида биргина буюртма билан тиббиёт тарихида инсон хасталикларига қарши турли моддалар борлигини аниқлашган. Жумладан, ундан олинган анабазин моддасининг ҳосиласи бўлиши анабазин гидрохлориди тамаки чекишни ташламоқчи бўлганлар учун жуда ҳосиятлидир. Тамаки хумори тутганда дорини қабул қилган кишининг хумори босилади. Демак, қанчадир одам ўпка раки, қизилўнғач раки ҳамда юрак хасталикларидан ҳоли бўлади. Бу дори Мўғулистон, Куба каби бир қанча хорижий мамлакатларга ҳам юборилган. Қирғизистонда олинадиган иккинчи бир модда — анабазиндан ошқозон яраси, турли аъзоларнинг яллиғланишига қарши дори тайёрлаш мумкин. Бу дори оғирлиқ қолдириш ҳусусиятига ҳам эга.

Бу каби мураккаб тадқиқотларни ўтказишда Санжар Носировга унинг илмиди узоқ ва машаққатли йўли асосий кўмакчи бўлди. У бу йўлни Тошкент тиббиёт институтининг педиатрия факультетидан бошлади. Тахсилни тугатиб оқидий шифо қорилиб ишлади. Сўнгра Ленинград (ҳозирги Санкт-Петербург)даги экспериментал тиббиёт институтининг фармакология бўлимида аспирантурада ўқиб, фан номини олди. Тошкентга қайтиб келиб кўп йиллар ўсимлик моддалари кимёси институтини раҳбарлигида Тошкент Давлат университети кимё факультетининг таби

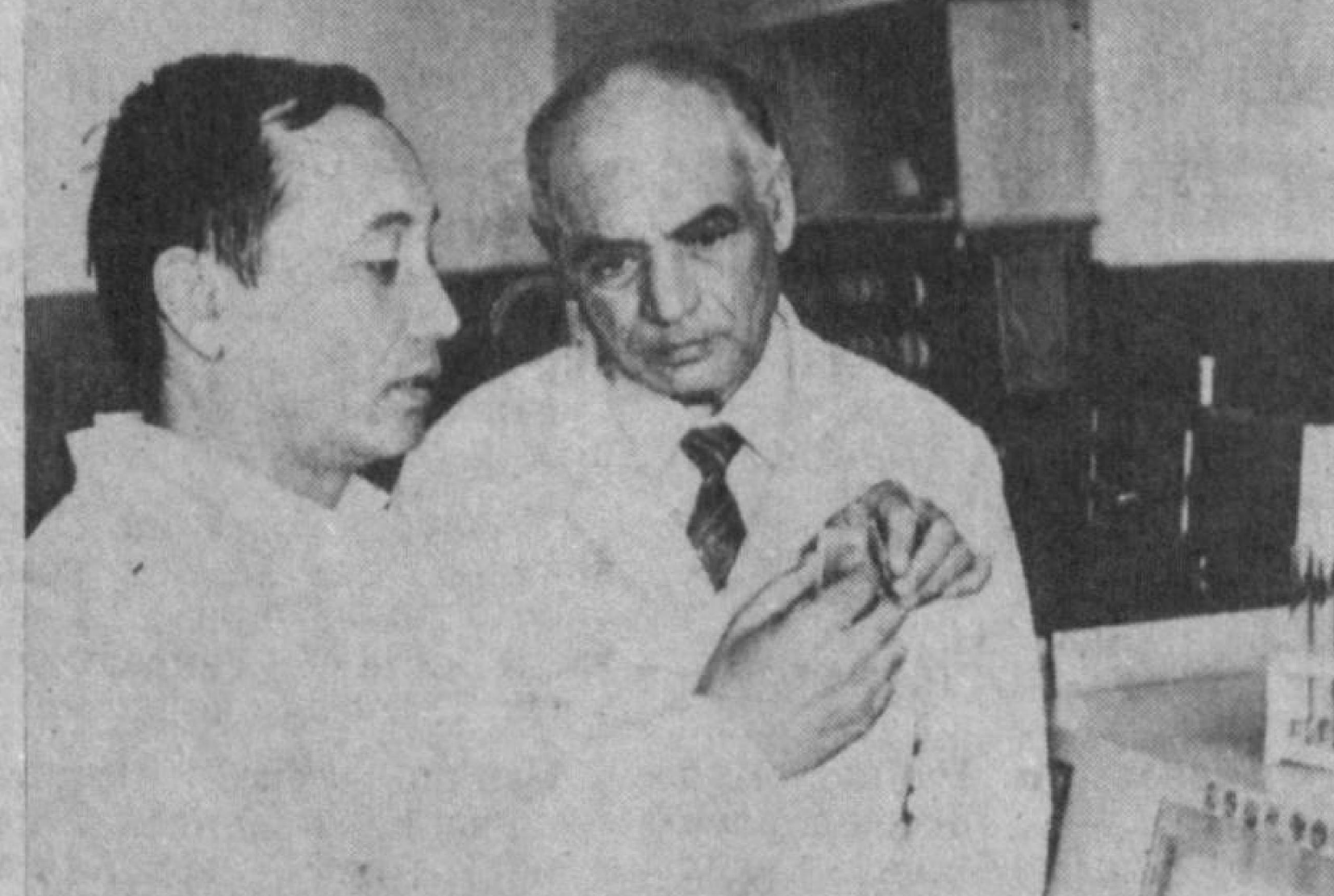
ий бирикмалар кимёси тажрибахонасида катта илмий ходим бўлиб ишлади. Бу ерда фармакология бўлимининг ташкил этиб, хиниолизин ва пиперидин алкалоидлари устида тажрибалар ўтказишда фаол қатнашди. Тажрибахонада узоқ йиллар давомида олиб бориладиган тадқиқотлар ўз мевасини берди. Чунинчи, бир қан

дан ташқари унинг педагогик фаолияти ҳам кўп қиррали. Олимнинг шоғирдлари, жумладан иккита фан доктори ва ўн иккита фан номзоди нафақат шу ерда, балки республикамиздан ташқари ҳам салмоқли иш олиб боришмоқда.

Санжар Хадарович бошчилигида ҳозирги кунда тиббиётнинг долзарб муаммолари

* Олимлар тажрибахонасида

НАБОТОТ ОЛАМИГА ТОПИЛГАН ЙЎЛ

СУРАТДА: профессор Санжар Носиров (ўнгда) илмий ходим Оқил Аминов билан хасталикларга даво бўладиган янги дори-дармон ҳусусида ўзаро фикр алмашмоқда.

Козим Ўлмасов олган сурат.

бир қанча дори-дармонларни тажрибахонада ўқитишда иштирок этади. Шундан бири кўндалан ўсимлик моддасидан олинган «Лагоден» дориси бўлиб, у қон кетишини тўхтатиб яхши малҳамдир. Бундан ташқари ушбу ўсимлик моддаси ердимида қон тўхтатувчи махсус дона олишга эришилади. Пахтанинг госсилдек деган моддасидан олинган «Ватриден» дориси буйракларни қўчириб ўтказишда, «Мегасин» эса вирусли гербес-лаб-томоқ хасталигида керакли самара беради. Шунингдек янтоқ ўсимлигида ошқозон ва ўн икки бармоқли ичак яраси, йўғон ичак яллиғланишини даволайдиган моддалар борлиги ҳам аниқланди.

Ушбу тадқиқотларни ўтказишда Санжар Носиров раҳбарлигида тажрибахонада 300 дан ортиқ бирикмаларнинг биологик фаолияти тадқиқ этилди. «Анабазин гидрохлорид» ҳамда «Лагоден» каби дорилар яратилганда ютуқлар учун олимга Беруний номи Ўзбекистон Давлат мукофоти совори деган юксак унвон берилди. Бун

бўлган ошқозон-ичак хасталикларига қарши малҳам топиш устидеяқ тадқиқот ишлари бошлаб юборилган. Бундан узоқ, ўрик, анор дарахти кабиларнинг таркибидеяқ ёллар асосида изланиш олиб борилади. Ушбу ёллар ошқозонга тушган оқсил синтезини тезлаштириб билан бир қаторда модда алмасишуви жараёнини яхшилайди. Бу борада Оқил Аминов, Данаар Казанцева, тиббиёт фанлари номзодлари Флора Халилова ва Чингиз Исанбоев каби тажрибахонанинг бир қанча илмий ходимлари изланиш олиб боришга ишқовор бўлиб боришга уларнинг ишончи мустаҳкам.

Абдураҳмонов. Хозирги даврга қадар Санжар Носиров раҳбарлигида тажрибахонада 300 дан ортиқ бирикмаларнинг биологик фаолияти тадқиқ этилди. «Анабазин гидрохлорид» ҳамда «Лагоден» каби дорилар яратилганда ютуқлар учун олимга Беруний номи Ўзбекистон Давлат мукофоти совори деган юксак унвон берилди. Бун

* Ижодий жамоаларда

ДОВРУҒЛИ «СИН-СЕН»

САНЪАТ шундай бир оламки, унга бутун қалб, бор аҳирсонни бахш этган кишини бу гўзал буюстунинг соҳиб бўлади. Ўзбекистон театр арбоблари уюлмаси Республика Актерлар уйи номидаги «Син-сен» корейс фольклор театр студиясининг истеъдодли раҳбарлари раҳбарлигида аша шу эъзозга осонликча эришганлари йўл.

1990 йилда «Син-сен» номи билан ташкил бўлган бу театр студияси ҳамшаҳарларимизни мазмундор ва дилқас рақслари билан ҳушқуд этган фольклор дасталари билан бирдик. Ёлзаветта Николаевна Ким раҳбарлик қилиб келаётган «Син-сен» корейс фольклор театр студияси яқинда беш йиллигини нишонлади. Шу йиллар ичидеяқ тинимсиз меҳнати туфайли студия Корея Халқ Демократик Республикасининг Икхенья шаҳрида ўтказилган халқаро фестивалнинг дипломати бўлди. Улар Москва, Сеул, Қозғистон, Украина ва Ўзбекистоннинг барча йирик тадбирларида фаол қатнашиб, томошабинлар олқишига сазовор бўлиб келипти.

Бинобарин, дастанинг ана шундай муваффақиятларга эришишида корейс фольклор ансамблининг бадий раҳбари Н. Н. Кимнинг хизмати каттадир. Нозимани бу аёлни кўрган киши уни ақо-йиб маҳоратга эга деб ўйламайди. Шу ўринда бу рақсга ва балет-мейстер ҳақида ҳам икки оғиз гапириб ўтиш лозим.

Ёлзаветта Ким бутун вужуди ва қалби билан санъат қучоғига

ли рақс санъатини янги-янги рақслар ва ақойиб рақсозлар билан бойлимоқда. Яқин кунлар ичидеяқ Алишер Навоий номидаги Ўзбек Давлат академик Катта театр саҳнасида «Син-сен» корейс фольклор театр-студиясининг беш йиллик ҳисобот концерти намойиш этилади. Ижодий жамоа ушбу ўзига хос имтихонга катта ҳозирлик кўрмоқда.

Мунира РАХИМОВА, театршунос, Республика Актерлар уйи ижодий бўлими бошлиғи.

© СУРАТДА: «Син-сен» театр студияси иштирокчилари концерт олдида.

* Эни афзали—тотувлик

МУШТАРАК МАҚСАДЛАР УЛУҒЛАНДИ

МУСТАҚИЛ диёримизда юздан зиёд турли миллат вакиллари бир оила фарзандларидек иноқ яшаб, муштарак мақсадлар сари интиломоқда. Пойтахтимизнинг муҳташам «Туркистон» маданият саройида бошқир ва татар миллияти мансуб кишилар иштирокидеяқ республикамиз истиқлоли, турли миллатлар ўртасидаги ўзаро дўстлик ва

тинчликка бағишлаб ташкил этилган миллий анжуман фикримизнинг ерқин далилидир. — Ушбу тадбирни ўтказишда кўзланган мақсад диёримиздаги урф-одати, улуғлари турлича бўлган халқларни бириштириш, улар ўртасидаги тотувликни янада мустаҳкамлашдир, — деди Республика Вайналингал маданият марказининг

раиси Карим Расулов анжуманини кириш сўзи билан очар экан. — Қувончлики Ўзбекистонда яшаб, ижод қилаётган турли миллатларнинг ана шундай анжуманларини ўтказишни анъанага айланиб бормоқда.

Шундан сўнг, бошқир ва татар халқлари маданият марказлари қошидаги миллий дасталар икросида бошқирча ҳамда татарча қў

Дилдора ОРИПОВА.

* 1994—Ойла йили

МУНОЗАРА РУҲИДА

кеңашининг раиси Дилбар Каримовалар сўзга чиқишди, жойларда

ониларнинг тотувлиги, қўйди-чиқдиларининг олдини олиш борасида олиб борилаётган ишлар юзасидан фикр алмашилди. Шунингдек, аёл кишининг ониларга роли, онла аъзоларининг ҳуқуқлари ва қонунолар, маданият ва маънавий мерос ҳамда урф-одатлар ҳақида алоҳида тўхталиб ўтилди. Анжуман сўнгида ишлаб чиқаришда фаоллик кўрсатган ва соғлом авлод камолоти йўлида қилган салмоқли ишлари учун бир гуруҳ аёллар фахрий ёриқлар билан тақдирландилар. Гулҳебра АЛИМОВА.

ТОШКЕНТ бунёд этилганга 2 минг йилдан ошган. Бу давр мобайнида у қанчадан-қанча тарихий воқеаларни бошидан кечирмади, дейсиз. Шаҳар Буюк Ипақ йўли устидеяқ жойлашганлигидан бу ерга турли эл-юртлардан турли миллат вакиллари келган, кўплари шу жойда қолиб кетган. Улар ўз тўрар жойларини бунёд этиб, кўча, маҳаллаларга ўз тилларида номлар қўйишган.

Бундан ташқари Тошкент тарихида бир неча бор ёв босқинчи бошидан кечирган. Вайрон қилинган шаҳар яна тикланган. Босқинчилар узоқ вақт давомида ҳукмронлик қилиб, ўз кишиларини қўллаб келтирган. Улар ҳам ўз тилларидаги жой номларини вужудга келтиришган. Шу билан Тошкентда турган халқлар тилларига мансуб бўлган хилма-хил номларни ёна-ён учратиш мумкин.

Тошкентдаги жой номларини таҳлил қилиб, уларни олтига тошга жамлаш мумкин: биринчиси — шаҳарнинг тарихи билан боғланган тарихий номлар, иккинчиси — жойнинг табиий ҳусусиятларини ифодаловчи номлар, учинчиси — аҳолининг касб-хунари билан боғлиқ номлар, тўртинчиси — кишилар номлари, тахаллуслари билан боғлиқ номлар, бешинчиси — ғаройиб номлар ва ниҳоят олтинчиси — асоссиз, ўринсиз номлар.

* Жой номлари тарихидан

АТАМАЛАР ЎЗИГА МОНАНД КЕЛСИН

Шаҳарнинг ўз тарихи каби тарихий жойномлари ҳам жуда кўп. Бундай номларга Анҳор, Жангоб, Бешоғоч, Ҳадра, Чорсу, Номозгоҳ, Ёски йўла, Салор, Дархонни мисол қилиб келтириш мумкин. Анҳор арабча наҳр дегани бўлиб, кўпчилик шакли. Тошкентдаги ариқлар умумий ном билан анҳор дейилган. Шаҳарни сув билан таъминлайдиган энг катта ариқ Анҳор деб номланган. Жангоб номи айрим тадқиқотчилар фикрича, Тошкент даҳалари ўртасида жанг бўладиган жой. Ёхтимол жанг томошалари кўрсатилмайдиган жой бўлгандир. Бешоғоч номи узунлик ўлчаси билан берилган дегани. Оғоч тахминан 7—8 километрга тенг бўлган. Ёски Тошкентдан шу жойгача масофа 5 оғочга, яъни 37—38 километрга тенг саналган. Бу жойда, яъни бешинчи оғочга карвонсарой бўлган.

Ҳадра икки сўз: ҳад — чегара ва роҳ — кўча сўзларининг қўшилиши натижасидир. Бу кўча хон ўрдаси чегарасидеяқ кўча бўлган. Чорсу тўрт томон маъносини англатади. Тошкентнинг асосий кўчалари шу жойда кесилган, шундан Чорсу, чорраҳа сўзи келиб чиққан. Ёски йўла «жўла» сўзидан олинган. Йўла деб курул-аспаҳлар (қилич, қалқон, найза, совути)га айтилган. Ёски йўла ёски курул-аспаҳлар сақланидиган оморхона бўлган.

Жойнинг табиий ҳусусиятларига қараб қўйилган жойномлари ҳам турли-туман. Батъин номлар ўсимликлар номи билан боғланган бўлса, батъинлари ҳайвонлар номи билан келиб чиққан. Чунинчи, Чилонзор, Олмазор, Себзор, Мевазор, Бодомзор, Қўктерак, Қатортол ўсимликлар билан боғланган бўлса, Бўриқар, Чивентепа ҳайвонлар номи билан боғлиқ. Шаҳримизда ер юзининг шакли билан боғланган номлар айниқса кўп учрайди. Қадимда Тошкентни етти ўру етти қирга қурилган шаҳар дейишган. Телалар, пастак жойлар жой номларида ўз ифодасини топан: Оқтепа, Қўлоттепа, Олтинтепа, Шўртепа, Чоштепа, Чангалтепа, Жарқўча, Ўрқўча, Чуқурсой, Чуқурқўриқ, Жарарқўшлар жумласидандир. Бундан ташқари сув билан боғлиқ номлар ҳам талайгина. Бўзсув, Тарновобши, Каттаҳовуз, Дамарик, Ширинқудук, Қўмқоқ, Шофайзуқул, Қичқирин, Қорасув шулар жумласидандир.

Аҳолининг касб-хунаридан келиб чиққан номлар қадимда бу ердаги кишилар нима билан шуғулланганидан далолат беради. Ўғари маҳалласи, Ўғари кўчаси, Ўғари кўчаси, Пичоқчилик, Дегреалик, Челақчилик, Заргарлик, Қўнчилик, Сағбон, Тёмричилик, Тақачи, Маҳсидўзлик ва ҳоказо. Бозорлар номи ҳам касб-хунарини англатади. Масалан, Тандирбозор, Беданбозор, Ўйрабозор, Гўлбозор, Мошбозор, Носовбозор, Ўтбозор, Сомибозор, Ўзбозор ва бошқалар. Буларни санай берсак жуда кўп. Афсуски, бундай номларнинг кўпи турғунлик даврида ўзгариб юборилди. Батъин шу жойларга бутунлай мос келмайдиган номлар билан алмаштирилди.

Кишилар номи билан аталадиган жой номлари умуман топонимик адабиётларни кузатганда унчалик кўп эмас, атиги 6—7 фоизни ташкил этади. Лекин Тошкентда, менимча, 50 фоиздан кам бўлмас керак. Шаҳарда Навоий, Абу Райхон Беруний, йон Сино, Вобур, Ўлғубек, Амир Темур, Маҳмуд Қошғарий, Низомий, Пушкин, Камол Отатўрқ, Неру каби буюк шаймолар номи билан аталувчи жойлар билан бир қаторда кишиларнинг ҳеч ким билмайдиган кишилар номлари ҳам қўйилган. Бундай номлар тартибга солиниши лозим.

Тошкентда ана бир тоғона номлар борки, улар енгил-елти қўйилган, лекин жонига мованд келмади. Бир вақтлар ура-ура замонларда қўйилиб қолган. Уларнинг кўпи ўзгариб, лекин ҳали ҳам сақланиб қолганлиги кўп. Шундай номларга Қизилқўшнинг қўчаси, Приморская, Озерная, Рисувая, Прямая, Оломон, Хужум, Автомат, Мотор, Илгор, Вошьевник, Правда, Завод, Фабрика мисол қилиб келтирса бўлади. Ҳозирги вақтда атамалар комитети жўғрофия номларини ўрганиб, ўринсиз атамалар ўзгариштирляпти, жойларнинг тарихий, табиий номлари қайта тикланишти. Албатта ўринсиз номлар тўлиқ ўзгариштилади. Улар ўрнини халқимизга, унинг табиатига хос атамалар олади.

Фотиҳамол ҒУЛОМОВ,
Тошкент Давлат университети жўғрофия
ўқитиш услуби кафедраси мудири.

* Хоҳ ишонинг, хоҳ...

ҲУҚМ ВА ЯСАМА СОЧ

КИШИЛАРДА кейинги каш, тарам-тарам қилиш задаларда олмас ўтмишдаги қонун-қондаларга амал қилиш ҳоллари учраб туради. Рейнвексфорд ула сепилмай-Англияда икки йил давом этган «ҳакамлар мантиса (ридо) ва парик (ясамасоч) киядими, йўқми» деган маъсалага ниҳоят чек қўйилди. Лорд-канцлер жаноб Маккей ва Олий суд раиси лорд Тейлор ўзларининг қўшма баёнотларида «Судлар ва адвокатларнинг XVII асрда жорий этилган анъанавий либосларини сақлаб қолиш ниъятида» эканлигини айтиш эълон қилдилар. Улар жуда кўп инглизларнинг фикрини ифода этиб парик ва мантиса «суд таъсир қилиши ва ҳокимият мавқеини» янада оширадиган. Ақсари инглизларнинг фикри эса буларча: судьялар фуқаролар сингари ҳокимият қўстим-шум кийса суд янада демократлашадиган, ҳақиқатпарварлашадиган.

Инглиз ҳуқуқшунослари от Ёлдан таъйёрланган ясама сочларни кийишни бундан кўпчилик ва алоқали кўч қилинган эди. Ясама соч билан боғлиқ таъинишлар ҳам жуда кўп эди: уни ҳар қуни тозалаш, улар пур-каши, тарам-тарам қилиш зарур бўлар эди. XIX асрда тадбиркор инглиз Ҳамфри Рейнвексфорд ула сепилмайдиган, тозалашнинг ҳоказо бўлмайдиган, тарамлари ёзилмайдиган ясама соч кашф қилди. Фақат парик эгаси вақти-вақти билан уни кийиб тозалашга бериб турса бас эди.

Визингча энг муҳими судья ёки адвокатнинг ясама соч ёки мантиса кийиши.

Йўқми — бунда эмас, балки инсон ҳуқуқларини ҳимоя қилиш, ваъзининг доловарча дан икки аср олдин расм қилинган эди. Ясама соч билан боғлиқ таъинишлар ҳам жуда кўп эди: уни ҳар қуни тозалаш, улар пур-

Турсун АБДУЛЛАЕВ.

* Ўзбекистон ва жаҳон

САМАРАЛИ САФАР

Делегация таркибидеяқ турли касб соҳаблари бўлишди ўзбек аёллари мактаб ўқитувчилари, университет домчалари, ижодкор аёллар, ишчи-хизматчилар бор эди. Делегациямиз раҳбари — «Ўзбекистон—Покистон» дўстлик жамиятининг вице-президенти, Тошкент Давлат техника институтининг профессори Нурпошша Ғуломов ва покистонликлар оиласида бўлганимизда ёки музей ва кўргазмаларга борганимизда ўша жойнинг тарихи билан муаммалар танишишга ва ўрганишга ёрдам бердилар.

Сафар давомида покистонликлар хонадонда истиқомат қилиб, уларнинг турмуш-ишлари, кундалик урф-одатлари билан яқиндан танишдик. Шунингдек, дастурда белгиланган тарихий жойларни — Бадахш маскани, Шахит қалъасини бориб зиёрат қилдик. Қизлар клуби аъзолари, тадбиркор аёллар ҳамда «Покистон Таймс» газетаси ходимлари билан учрашдик. Покистонликларнинг тўйларида бўлдик. Айниқса Бобурийлар сулоласидан бўлиш Шох Жаҳон қурдирган боғнинг гўзаллиги барчамизда катта таассурот қолдирди. Ўтган олти кун давомида фақатгина Покистон давлатининг ҳаёти ва урф-одатлари билан танишишга қолмай, ўштирилган матбуот конференцияси ва учрашуларда мустақил диёримиз, «Соғлом авлод учун» дастури ҳақида сўзлаб бердик.

Аёллар билан ишлаш борасида покистонлик дўстларимизнинг фаолият йўналишлари айниқса ўрнат олса арзирли экан, яъни «Ойла шарт-шароитини яхшилаш — жамиятнинг иши» деб қаралгани ва шу йўлда олиб бориладиган ҳаракатлардир. Унга асосан кам таъминланган оилаларга ёрдам тариқасида махсус курслар, бишчир-тикий, машинада ёзиш, компьютерни бошқариш, уй-рўзгор тутиш, чет тилини ўргатиш ишлари йўлга қўйилган экан. Буларнинг ҳаммаси ҳайрия йўли билан жамғарилган маблағлар хисобига амалга оширилган. Шунингдек турли мавзуларда — одоб-ахлоқ, тадбиркорлик, жамиятдаги долзарб муаммоларга бағишланган маърузалар тез-тез ўтказилиб, аёлларга шу масалалар юзасидан йўл-йўриқлар кўрсатиб борилиши ҳам мақсадда мувофиқдир.

Покистонлик аёллар табиатига мулоимлик, меҳрибонлик ва жонқурлик хислатлари хос бўлиб, кўпчилик фаол аёлларнинг ёши ўртадан юқори бўлсада, лекин ҳаракатлари дадил, мақсадлари ва бажарадиган ишлари аниқ.

Ойла йили муносабати билан ташкил этилган бу таъиниш сафари ўйлайманки, ўзининг ижобий мевасини беради.

Гулзода АБДУЛЛА қизи.

* Ибратли ҳикоятлар

САЛОМНИНГ КУЧИ

БУ ВОҚЕА болалигимда бўлганда, Лекин ҳамон кечанида кўз ўнгимда. Фойда нима, эиён нимадиганини тушунайдиган шўх, ўйинқароқ давримиз эди ўшанда. Айни ишчиқилик. Ҳасан-жон билан қовун пайкали ёнидан ўтиб кети туриб, кўзим бирдан текис тўрға қилган қизилуруққа тушиб қолди.

— Узмаймизми? — дедим олдинда бораётган Ҳасан-жонга қараб.

— Ҳали хом бўлса керак. Кейин қорюв ул амаки кўриб қолса иккамизни калта-лайди. Айниқса, бритадир Абдулла аканинг феъли чато-нда, — деди Ҳасанжон юраги дов бермай.

Мен қистаб қўймадим. Бир зумда пайнал оралаб кетдик. Энди биттадан қизилуруқ қовунни узиб олиб чиқайтган эдик, рўпарамиздан Абдулла ака келиб қолди. Абдулла ака ўша маҳаллада қолмоқда энг дондор бригадирлардан эдиклар. Ҳатто полиция ажиларида юқори ҳосил олганлиги учун

«Москвич» радиоприёмниги билан муқофотланган эдиклар. Биз Абдулла акага кўзимиз тушини билан қовунни ташлаб, тирақайлаб қочиб қолдик. Абдулла ака анча ергага қувиб келдикиларда чарқадилар шекилли, орқа-миздан қўлларини бизга қилганларича қолдиладар. Орадан бирор ҳафта ўтгач қутилмаганда кўчада, Абдулла ака йўлиқиб қолдиладар. Мен негиздан қочиб кетмадим. «Ассалому алайкум, амаки», деб салом бердим. Абдулла ака ўшанда менни урмадилар ҳам, сўз-мадилар ҳам. Минийида жиймайдиларда: «Салом берганинг учун айбининг кечирдим, иккинчи ҳамакни узмагин», дедилар.

Ўшанда Абдулла ака бир оғиз саломини учун гуноҳимдан ўтган эдиклар. Салом бериш ҳар қандай газабини юмшатишга қодир эканлигини ўшанда илк бор ҳис этгандим.

Турсун ЖўРАЕВ.

— Мухтарам Убайдулла ака, бу йилги муборак Ҳаж сафарига кўндалар таворик ҳақида муштарийларингизга сўзлаб берамиз...

— Бисмиллоҳир раҳмонир роҳим!

Бу йилги муборак Ҳаж сафарига таворикларни анча бора бериб беришди. Февраль ойида Республика Вазирилар Маҳкамаси ҳузурида Диний ишлар мусулмани ҳамда Мовароуннахр мусулмонлари идораси вакиллари билан иборат ишчи гуруҳи Саудия Арабистонига бориб келди. Турар жой, хизмат транспорти, озиқ-овқат, кўрбонлик, ҳаттоки табаррук обидаси ҳам савмолга етказиб беришга келишиб олди.

Утган йили мамлакатимиздан муборак Ҳаж сафарига бораётган бирорларимиз 5 жойда турган эдилар. Бу йил барчалар Маҳкамонада ишга қўйилди. Маҳкамонада Қазбатуллоҳида эса ишчи гуруҳи бўлибди. Ҳар бир гуруҳга раҳбар (ҳаж боши) тайинланган бўлиб, улар Мовароуннахр мусулмонлари идораси ва Диний ишлар комитетининг масъул ходимлари, улар Мовароуннахр мусулмонлари идораси ва Диний ишлар комитетининг масъул ходимлари, улар Мовароуннахр мусулмонлари идораси ва Диний ишлар комитетининг масъул ходимлари...

Зиёратчиларни жўнатиш эса 7, 8, 9, 10 май кунлари амалга оширилади.

Ҳажга бораётганларга республика ҳукумати томонидан муайян енгилликлар яратилди. Айни пайтда тежамкор бўлиб, исрофгарчиликка чек қўйиб қанчалар зарурлигини ҳар бир инсон ҳис қилаётгани шубҳасиздир.

Убайдулла ака, ўзингиз сўз очиб қолдингиз, тежамкорлик — ҳалқимизнинг эзгу одатларидан бири саналади. Пешона тери билан топишган нонинг қанчалар табаррук саналиши, эълозиланиши тақдирингизнинг зарурати бўлмас керак?

— Ҳалқимизнинг маънавий ва маданий мероси барчамизга беқиёс ибрат мактабидир. Ҳар бир айтилган қимматли наом билан шомолда сайқал топиб, ўз қадрини йўқотмай келаётган сўзимизнинг далилидир. Эътибор берингиз: «Биринчи — мингта, мингта — туманга», «Бутун тўйган қорни, эртага яна оқад», «Олмоқнинг бермоғи бор», «Тежаларни нақд боилки...» Қанчалар зарарона айтилган ҳикоятлар. Улар яна шуниси билан аҳамиятга моликки ҳар бирида ҳалқимизнинг доловити, кўрган-кечиргани муккас.

Тежамкорлик — аниқсиза бўлган, бозор иқтисодиётига ўтаётган давримизда катта аҳамият касб этади. Нафакат ҳозирги давр, балки азалдан ҳалқимиз ҳар бир нарсани аҳтиётлаган, азия билган. Табаррук Кўрбонни Қаримда бир от бора. «Беглар, чинчилар, аммо исроф қилманлар, чунки Аллоҳ таоло исроф қилувчиларни ҳусн қўймайди».

Маънавийликнинг исрофнинг турлари кўп. Тўй, маъракалардан тортиб, қўндалик ҳаётимизда, турмуш наъраида ўзаро мусоабатларда бил-билмасдан, аҳтиётсизлик, эътиборсизлик оқибатида, баъзан эса сохта обрў эътибор орттириш илҳияда қилинган исрофгарчилик кўпчилигининг эътирозига сабаб бўлаётган табиғийдир. Қардакли исрофгарчилик бўлса, ўша ердан кутбарақа кўтарилади. Яширининг нима ҳолати бор, бутун тўйларини миздаги, хусусан, маъракалари...

— Бундай манзара ҳозир ҳам, шу кунларда ҳам учраб тургани ачинарлидир. Ҳатто сочилиб ётган нон увонига ҳам парво қилмайдиган бўлиб қолди. Исрофгарчилик фақат тўйларда ёки маъракалардагина бўлганга йўқ. Сувни аҳтиётлаш ўрнига оқибди қўйган, чироқлар беҳуда ёнаётган ҳоллар, ҳоваларда камми? Аллоҳ таоло ўз бандаларига хитоб қилиб: «Агар сизга берган неъматларини шукр этсангиз, мен уларни бундан бўён ҳам зиёда қиларман, агар кўрсатган бўлиб, нонуқорлик қурсангиз, оғоҳ бўлингиз», бунга қаттиқ жазоларим ва азобларим бор», дейди. Кўриниб турибдики нон-неъматларни исроф этмай, айни пайтда, ҳеч кимни бенабис ҳам қилмай ўртача йўл тутиш Аллоҳга ҳам, бандига ҳам хуш келади.

— Табаррук ҳадиси шарифларда ҳам «Табиридан бўлиб тиркичликнинг ярим илҳияга тенгдир» дейилади...

— Чиндан ҳам, тадбиркорлик жуда кўпга фазилат. Одамнинг тадбиркорлиги билан нафакат бола-чақасини боқадил, балки ўзининг юртюжамиятининг ҳам фаровонлигини таъминлайди. Афсуски бутун айрим кимсалар дабдабали маросимлар қилмоқда. Шуларни кўриб ўйлансангиз: ҳозир мамлакатимизга катта тўйла баҳосида олиб келинмоқда. Аммо исроф бўлаётган нонлар-чи? Нонни ҳурмату эъзоз қилинганга деб буюртмалар кузариб қўйибди. Муборак тери билан пул топадиган кишиларга тўй қилиш осон эмас. Пул соғиб ким кутган обрўсига эришибди ахир!

— Убайдулла ака, сиз юрт кўрган кишисиз. Шаридати мусулмон мамлакатларида ҳам бизда бўлган каби тўй-ҳашамлар ёхуд маъракалар ўтказилмайдими? Ёки барчасида маълум бир ўлчов, мезон борми?

— Бу саволнингга жавоб беришдан аввал, кўндалардан баъзи бир фикрларимиз «Оқшоми»нинг муҳтарам муштарийлари билан ўртоқлашсам.

Анзалар, тўй-маъракалардаги ортқиқ дабдабозликлар кимга зарур? Бу ҳар бир оилага, қолаверса ҳалқимиз ризқига путур етказиши. Исрофгарчиликдан ҳал ҳеч кимнинг бири икки бўлмаган. Бунинг устига Исломда элд хушроқлар, бидъатлар ҳам расм-рўсуллар соҳасида яшай қолмоқда. Бу нарсани диний маъракаларда, айниқса, қўндаларда яққол кўриш мумкин. Худой ўз маъносига кўра савоб олиш учун ёзилган дастурхондир. Лекин савоб оламдан деб ҳашамдор дастурхон тузаб, исрофгарчиликларга йўл қўйиб, савобдан бебаҳра қилишнинг асло ҳолати йўқ.

Хориждаги мусулмон мамлакатларида кўпгина тўй, маъракаларни кўрганман. Тўйга тумонот одамлар тақлиф этилмайди. Келин ва кўёнинг қариндош-уруғлари, дўст-ерлари, қўни-қўшнлари бўлиб ҳаммаси 100—120 киши тақлиф этилади. Мен Ироқда, Мисрда, Ливияда амалдорларнинг ҳам, оддий фуқароларнинг ҳам тўйларида иштирок этиб, шундай манзараларга дуч келганман. Уларда катта дастурхон ёниб расми йўқ. Бинобарин диққатга сазовор, ибрат ўрнида кўриб, амал этса бўладиган яхши тадбирлар бор. Араб мамлакатларида, ўзим тўғиб бўлганларимиз назарда тутимай, дабдабали маросим ва ҳудудиларга кетадиган маблағни етимхоналарга, ғанифохоналарга, бошқа эҳтиёжманд жамоаларга, муҳтож оилаларга берилади. Бу қилинган ҳайру ҳосилар кўпчиликка оммавий ахборот воситалари орқали маълум этиб борилади.

Яна бир гап: хориждаги мусулмон мамлакатларида бошга таъзия тушган оилаларга масжид ёки бошқа қўлай бир жойда таъзия билдирилади. 20, 40 ва йил оми деган одатлар йўқ. Масалан, Мисрда таъзияга келувчиларга бир пилла чой ёки қаҳва тутилади. Аслида ҳам Ислом ҳукмига биноан оила аъзолари ва қаъму қариндошлари марҳум руҳига қўрбон тиловат қилиб бағишласалар — кифой.

— Кўндалар урф-одатларимизнинг тартибга солиниши зарурга ўхшайди. Бу, айниқса, қиз узатиш пайтида аққол сезилиб қолади...

— Тўғри айтидингиз. Биринчи навбатда келинга қалин пули тўлаш ҳозирчага учраб турибди. Қалин пулдан Исломда қаттиқ қоралади, бу ҳолни одам бола-сини сотиб деб ҳисоблайди. Унинг мусулмончилигига ҳеч бир алоқаси йўқ.

Узгаларнинг ишига аралашини ниятимиз йўқ. Лекин кимматбахорлардан сотиб олишдаги ўзига яраша қийинчиликларни ҳам тилга олмай илҳомимиз йўқ. Ахир тўйнинг хонадон ўртасида бўлганда келин, келинчисиз қандай ахир бўлар эди. Ҳатто келинга оқ қийимини ижарага олиш ҳам расм бўлаётди. Шунинг ҳам ҳолати бормикин? Ўзимизнинг миллий атлас либосларда камалақдай товланб турган келинчақни бир тасаввур қилинг. Қиз чиқаришнинг ўзи бўлмайди. Икки томон шундай қилишсини қўла-қўла қўйганда уртасига совуқчилик тушмасин. Муқаддас ҳадиси шарифларда ҳам: «Келиннинг бахти — унинг тўй хонақарининг камлигидир» дейилади.

Яшашдан мақсад — ўзини кўрсатиш, бойликларини, имкониятларини кўз-қўйи билан иборат бўлмаслик керак. Юртимизнинг фаровонлигига бир миқдор бўлса ҳам улус қўйиш ҳар бир инсоннинг ораси бўлмоғи керак. Сўзининг охирида бу ораунинг ушалиши — тежамкорлик, тадбиркорликдир деб таъкидлашнинг хоҳардим. Чунки барча савоб исроф қилмасликда, аҳтиётлашда, меъриб билишда. Бунинг бир лаҳза бўлса да унутмайлик.

— Сизга кўндалар-қўндалар тажаммуд ҳам сафарига олганлар ҳоқимларининг барча арқонларини адо этиб, эсон-омон юртларига қайтишларини, тежамкорлик, исроф, диниёт бобида барчага ўрнак бўлишларини тил қолдирим.

Сўхбатдош Темур УБАЙДУЛЛО.

миздаги ортқиқ кўрбонликлар дилимизга оғир ботида. Ахир пешона тери билан етиштирилган нон-неъматларни бунчалар исроф қилиш нисфоданми?

— Бир тўйда ортан таомларни шундоқина қанализацияга ташлаётганини айтишди. Ҳатто ошпох вон бурдаларга ахлатларни аралаштириб юбориладиганини кўриб, бир кўйсафид қўзга ёш олган экан...

* Дилкаш сўхбатлар

ИЙМОНЛИ НЕЪМАТНИ ИСРОФ ЭТМАЙДИ

Ўзбекистон Республикаси Вазирилар Маҳкамаси ҳузуридаги Диний ишлар комитети раисининг биринчи муовини Убайдулла УВАТОВ билан сўхбат.

— Бундай манзара ҳозир ҳам, шу кунларда ҳам учраб тургани ачинарлидир. Ҳатто сочилиб ётган нон увонига ҳам парво қилмайдиган бўлиб қолди. Исрофгарчилик фақат тўйларда ёки маъракалардагина бўлганга йўқ. Сувни аҳтиётлаш ўрнига оқибди қўйган, чироқлар беҳуда ёнаётган ҳоллар, ҳоваларда камми?

Аллоҳ таоло ўз бандаларига хитоб қилиб: «Агар сизга берган неъматларини шукр этсангиз, мен уларни бундан бўён ҳам зиёда қиларман, агар кўрсатган бўлиб, нонуқорлик қурсангиз, оғоҳ бўлингиз», бунга қаттиқ жазоларим ва азобларим бор», дейди. Кўриниб турибдики нон-неъматларни исроф этмай, айни пайтда, ҳеч кимни бенабис ҳам қилмай ўртача йўл тутиш Аллоҳга ҳам, бандига ҳам хуш келади.

— Табаррук ҳадиси шарифларда ҳам «Табиридан бўлиб тиркичликнинг ярим илҳияга тенгдир» дейилади...

— Чиндан ҳам, тадбиркорлик жуда кўпга фазилат. Одамнинг тадбиркорлиги билан нафакат бола-чақасини боқадил, балки ўзининг юртюжамиятининг ҳам фаровонлигини таъминлайди.

Афсуски бутун айрим кимсалар дабдабали маросимлар қилмоқда. Шуларни кўриб ўйлансангиз: ҳозир мамлакатимизга катта тўйла баҳосида олиб келинмоқда. Аммо исроф бўлаётган нонлар-чи? Нонни ҳурмату эъзоз қилинганга деб буюртмалар кузариб қўйибди. Муборак тери билан пул топадиган кишиларга тўй қилиш осон эмас. Пул соғиб ким кутган обрўсига эришибди ахир!

— Убайдулла ака, сиз юрт кўрган кишисиз. Шаридати мусулмон мамлакатларида ҳам бизда бўлган каби тўй-ҳашамлар ёхуд маъракалар ўтказилмайдими? Ёки барчасида маълум бир ўлчов, мезон борми?

— Бу саволнингга жавоб беришдан аввал, кўндалардан баъзи бир фикрларимиз «Оқшоми»нинг муҳтарам муштарийлари билан ўртоқлашсам.

Анзалар, тўй-маъракалардаги ортқиқ дабдабозликлар кимга зарур? Бу ҳар бир оилага, қолаверса ҳалқимиз ризқига путур етказиши. Исрофгарчиликдан ҳал ҳеч кимнинг бири икки бўлмаган. Бунинг устига Исломда элд хушроқлар, бидъатлар ҳам расм-рўсуллар соҳасида яшай қолмоқда. Бу нарсани диний маъракаларда, айниқса, қўндаларда яққол кўриш мумкин. Худой ўз маъносига кўра савоб олиш учун ёзилган дастурхондир. Лекин савоб оламдан деб ҳашамдор дастурхон тузаб, исрофгарчиликларга йўл қўйиб, савобдан бебаҳра қилишнинг асло ҳолати йўқ.

Хориждаги мусулмон мамлакатларида кўпгина тўй, маъракаларни кўрганман. Тўйга тумонот одамлар тақлиф этилмайди. Келин ва кўёнинг қариндош-уруғлари, дўст-ерлари, қўни-қўшнлари бўлиб ҳаммаси 100—120 киши тақлиф этилади. Мен Ироқда, Мисрда, Ливияда амалдорларнинг ҳам, оддий фуқароларнинг ҳам тўйларида иштирок этиб, шундай манзараларга дуч келганман. Уларда катта дастурхон ёниб расми йўқ. Бинобарин диққатга сазовор, ибрат ўрнида кўриб, амал этса бўладиган яхши тадбирлар бор. Араб мамлакатларида, ўзим тўғиб бўлганларимиз назарда тутимай, дабдабали маросим ва ҳудудиларга кетадиган маблағни етимхоналарга, ғанифохоналарга, бошқа эҳтиёжманд жамоаларга, муҳтож оилаларга берилади. Бу қилинган ҳайру ҳосилар кўпчиликка оммавий ахборот воситалари орқали маълум этиб борилади.

Яна бир гап: хориждаги мусулмон мамлакатларида бошга таъзия тушган оилаларга масжид ёки бошқа қўлай бир жойда таъзия билдирилади. 20, 40 ва йил оми деган одатлар йўқ. Масалан, Мисрда таъзияга келувчиларга бир пилла чой ёки қаҳва тутилади. Аслида ҳам Ислом ҳукмига биноан оила аъзолари ва қаъму қариндошлари марҳум руҳига қўрбон тиловат қилиб бағишласалар — кифой.

— Кўндалар урф-одатларимизнинг тартибга солиниши зарурга ўхшайди. Бу, айниқса, қиз узатиш пайтида аққол сезилиб қолади...

— Тўғри айтидингиз. Биринчи навбатда келинга қалин пули тўлаш ҳозирчага учраб турибди. Қалин пулдан Исломда қаттиқ қоралади, бу ҳолни одам бола-сини сотиб деб ҳисоблайди. Унинг мусулмончилигига ҳеч бир алоқаси йўқ.

Узгаларнинг ишига аралашини ниятимиз йўқ. Лекин кимматбахорлардан сотиб олишдаги ўзига яраша қийинчиликларни ҳам тилга олмай илҳомимиз йўқ. Ахир тўйнинг хонадон ўртасида бўлганда келин, келинчисиз қандай ахир бўлар эди. Ҳатто келинга оқ қийимини ижарага олиш ҳам расм бўлаётди. Шунинг ҳам ҳолати бормикин? Ўзимизнинг миллий атлас либосларда камалақдай товланб турган келинчақни бир тасаввур қилинг. Қиз чиқаришнинг ўзи бўлмайди. Икки томон шундай қилишсини қўла-қўла қўйганда уртасига совуқчилик тушмасин. Муқаддас ҳадиси шарифларда ҳам: «Келиннинг бахти — унинг тўй хонақарининг камлигидир» дейилади.

Яшашдан мақсад — ўзини кўрсатиш, бойликларини, имкониятларини кўз-қўйи билан иборат бўлмаслик керак. Юртимизнинг фаровонлигига бир миқдор бўлса ҳам улус қўйиш ҳар бир инсоннинг ораси бўлмоғи керак. Сўзининг охирида бу ораунинг ушалиши — тежамкорлик, тадбиркорликдир деб таъкидлашнинг хоҳардим. Чунки барча савоб исроф қилмасликда, аҳтиётлашда, меъриб билишда. Бунинг бир лаҳза бўлса да унутмайлик.

— Сизга кўндалар-қўндалар тажаммуд ҳам сафарига олганлар ҳоқимларининг барча арқонларини адо этиб, эсон-омон юртларига қайтишларини, тежамкорлик, исроф, диниёт бобида барчага ўрнак бўлишларини тил қолдирим.

Сўхбатдош Темур УБАЙДУЛЛО.

* Назм чечаклари

Оруннинг-орунинг, эй, она дийр. Фарзандлик меҳри-ла ўшб туяроғинг, Онамдек севмасам бўлай, майли ҳор.

Далаларда ишчи етмас бешок, Ҳар дилда шодлик нисол бешок. Саратонда деҳқон ўради бўғдой, Унинг чехрасидан дош олув чирой. Бугдойин кутади тошу теширмон, Ошпоқ уи тадирда етилар тўзон. Қўзга суртинг, унинг ардоқларини...

Пок тўтинг доимо улус илҳомини, Ердан ётган уноқ ҳам эрур қатра нон, Унутманг, нон ортида бор бободехон!

Ваҳидир СОВИТ.

Далаларда ишчи етмас бешок, Ҳар дилда шодлик нисол бешок. Саратонда деҳқон ўради бўғдой, Унинг чехрасидан дош олув чирой. Бугдойин кутади тошу теширмон, Ошпоқ уи тадирда етилар тўзон. Қўзга суртинг, унинг ардоқларини...

Пок тўтинг доимо улус илҳомини, Ердан ётган уноқ ҳам эрур қатра нон, Унутманг, нон ортида бор бободехон!

Ваҳидир СОВИТ.

Далаларда ишчи етмас бешок, Ҳар дилда шодлик нисол бешок. Саратонда деҳқон ўради бўғдой, Унинг чехрасидан дош олув чирой. Бугдойин кутади тошу теширмон, Ошпоқ уи тадирда етилар тўзон. Қўзга суртинг, унинг ардоқларини...

Пок тўтинг доимо улус илҳомини, Ердан ётган уноқ ҳам эрур қатра нон, Унутманг, нон ортида бор бободехон!

Ваҳидир СОВИТ.

Далаларда ишчи етмас бешок, Ҳар дилда шодлик нисол бешок. Саратонда деҳқон ўради бўғдой, Унинг чехрасидан дош олув чирой. Бугдойин кутади тошу теширмон, Ошпоқ уи тадирда етилар тўзон. Қўзга суртинг, унинг ардоқларини...

Пок тўтинг доимо улус илҳомини, Ердан ётган уноқ ҳам эрур қатра нон, Унутманг, нон ортида бор бободехон!

Ваҳидир СОВИТ.

Далаларда ишчи етмас бешок, Ҳар дилда шодлик нисол бешок. Саратонда деҳқон ўради бўғдой, Унинг чехрасидан дош олув чирой. Бугдойин кутади тошу теширмон, Ошпоқ уи тадирда етилар тўзон. Қўзга суртинг, унинг ардоқларини...

Пок тўтинг доимо улус илҳомини, Ердан ётган уноқ ҳам эрур қатра нон, Унутманг, нон ортида бор бободехон!

Ваҳидир СОВИТ.

Далаларда ишчи етмас бешок, Ҳар дилда шодлик нисол бешок. Саратонда деҳқон ўради бўғдой, Унинг чехрасидан дош олув чирой. Бугдойин кутади тошу теширмон, Ошпоқ уи тадирда етилар тўзон. Қўзга суртинг, унинг ардоқларини...

Пок тўтинг доимо улус илҳомини, Ердан ётган уноқ ҳам эрур қатра нон, Унутманг, нон ортида бор бободехон!

Ваҳидир СОВИТ.

Далаларда ишчи етмас бешок, Ҳар дилда шодлик нисол бешок. Саратонда деҳқон ўради бўғдой, Унинг чехрасидан дош олув чирой. Бугдойин кутади тошу теширмон, Ошпоқ уи тадирда етилар тўзон. Қўзга суртинг, унинг ардоқларини...

Пок тўтинг доимо улус илҳомини, Ердан ётган уноқ ҳам эрур қатра нон, Унутманг, нон ортида бор бободехон!

Ваҳидир СОВИТ.

Далаларда ишчи етмас бешок, Ҳар дилда шодлик нисол бешок. Саратонда деҳқон ўради бўғдой, Унинг чехрасидан дош олув чирой. Бугдойин кутади тошу теширмон, Ошпоқ уи тадирда етилар тўзон. Қўзга суртинг, унинг ардоқларини...

Пок тўтинг доимо улус илҳомини, Ердан ётган уноқ ҳам эрур қатра нон, Унутманг, нон ортида бор бободехон!

Ваҳидир СОВИТ.

Далаларда ишчи етмас бешок, Ҳар дилда шодлик нисол бешок. Саратонда деҳқон ўради бўғдой, Унинг чехрасидан дош олув чирой. Бугдойин кутади тошу теширмон, Ошпоқ уи тадирда етилар тўзон. Қўзга суртинг, унинг ардоқларини...

Пок тўтинг доимо улус илҳомини, Ердан ётган уноқ ҳам эрур қатра нон, Унутманг, нон ортида бор бободехон!

Ваҳидир СОВИТ.

Далаларда ишчи етмас бешок, Ҳар дилда шодлик нисол бешок. Саратонда деҳқон ўради бўғдой, Унинг чехрасидан дош олув чирой. Бугдойин кутади тошу теширмон, Ошпоқ уи тадирда етилар тўзон. Қўзга суртинг, унинг ардоқларини...

Пок тўтинг доимо улус илҳомини, Ердан ётган уноқ ҳам эрур қатра нон, Унутманг, нон ортида бор бободехон!

Ваҳидир СОВИТ.

Далаларда ишчи етмас бешок, Ҳар дилда шодлик нисол бешок. Саратонда деҳқон ўради бўғдой, Унинг чехрасидан дош олув чирой. Бугдойин кутади тошу теширмон, Ошпоқ уи тадирда етилар тўзон. Қўзга суртинг, унинг ардоқларини...

Пок тўтинг доимо улус илҳомини, Ердан ётган уноқ ҳам эрур қатра нон, Унутманг, нон ортида бор бободехон!

Ваҳидир СОВИТ.

Далаларда ишчи етмас бешок, Ҳар дилда шодлик нисол бешок. Саратонда деҳқон ўради бўғдой, Унинг чехрасидан дош олув чирой. Бугдойин кутади тошу теширмон, Ошпоқ уи тадирда етилар тўзон. Қўзга суртинг, унинг ардоқларини...

МАҲАЛЛАДА ГУРУНГ

«МУСТАҚИЛ ўлканинг мустаҳкам оилалари» деб номланган адабий кеча Сергели туманидаги Мадааният маҳалласида ташкил этилди. Ушбу тадбирга ахли ва иноқ оилалар, жамоадаги турли миллат вакиллари тақлиф этилди. Бир пилла чой устида бошланган кечани маҳалла фаоли А. Фаёуллоев очиб, барчага соғлиқ, хотиржамлик, узоқ умр тилади. Дастурхонга ош тортилди. Тумандаги Ғайратжон Фаёуллоев раҳбарлигидаги Абзор Ҳидоятжон номи маданият уйи жамоаси ўзининг дилрабо куй ва қўшиқлари билан йиғилган меҳмонларни хушуд этди. 6-кутубхона томонидан «Олам тинч — оналар тинч» деб номланган мавзуда китоблар кўргазмаси ташкил қилинди. Мукаррамхон ҒОЗИЛОВА.

«ОРОМ»ГА КЕЛГАН МЕҲМОНЛАР

ШАҲРИМИЗДА меҳмон бўлиб турган Покистондаги «Покистон — Ўзбекистон» маданий-иқтисодий марказининг аёлларини иборат вакиллари кун кеча А. Мал Исрофов туманидаги 394-«Ором» болалар богчасида бўлибди. Таркибиде иқтисодчи, ўқитувчи, муҳандис, ишбилармон каби соҳа вакиллари бўлган бу делегация ҳалқ дипломатиясини йўли билан келиб, мустақил Ўзбекистоннинг ҳаёти билан танишиб, шу билан бирга икки давлат ўртасида дўстлик алоқаларини мустаҳкамлашни мақсад қилишган эди.

«Ором» билан танишиб чоғида богча тарбияланувчи қизлар билан спорт турларидан бири бўлиб теннис бўйича «Буюк ипак йўли» деб номланган халқаро сателит (йўлдош) турнирининг биринчи босқичи на ҳолатида эди.

Энди май ойининг охирида ўтказиладиган Президент Кубогининг дебоҳаси бўлиши ушбу мусобақада икки оғиз тўхтабди ўтсак. Марказий Осиё республикалари орасида илк бор Ўзбекистонда ўтказилган сателит турнири учта босқичдан иборат ва у ҳалқимизнинг «Мастер» билан ақуланарида. Унда профессионал теннис ассоциацияси (ИТА) таснифидан ўрин олган спортчилар очколар тўлаб, тақлифиди ўз ўринларини мустаҳкамлайдилар. Шу ўрнида кичик бир далилни келтириб ўтиш ўринлидир. Олег Огородов ҳозир теннис мухлислари Ўзбекистоннинг энг маҳоратли ва таркибиде катта ракетка устаси сифатида яхши билиниши. Ҳолбуки, ўтган йилнинг декабрь ойига қадар унинг ҳисобида ПТА таснифи бўйича бирорта ҳам очко йўқ эди. Олег Покистон ва Исроиладиган турнирларда муваффақиятли қатнашди жаҳондаги энг кучли теннисчилар орасида — 696-ўринга эга бўлди. Таснифда 410-ўрининг эгаллаган Г. Хендерсон (Англия), 421-ўрин соҳибни Я. Бейцера (Германия) ва

СУРАТЛИ АХБОРОТ

«ОРОМ»ГА КЕЛГАН МЕҲМОНЛАР

ШАҲРИМИЗДА меҳмон бўлиб турган Покистондаги «Покистон — Ўзбекистон» маданий-иқтисодий марказининг аёлларини иборат вакилл

Ҳафталик кўрсатувлар

Душанба, 16. V

ЎЗТВ I

17.55 Кўрсатувлар тартиби. 18.00 «Бугун». Ахборот кўрсатув. 18.10 Ушмирлар учун. Гузалик гулшани. 18.40 «Бахтли онлар». Телефильм. 18.55 «Ислохот ва масъулият». 19.25 Ўзловлар. 19.30 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида). 19.50 Ўзловлар. 19.55 Шерий дақиқалар. 20.10 Оқшом эрталари. 20.25 Оқшом эрталари. Хоразм вилояти театри артистлари ака-ука Ёшқоновлар куйлайди. 20.55 Ўзловлар. 21.00 «Ўзбекистон» ахбороти. 21.25 Ўзловлар. 21.30 «Аёл борки, олам мунаввар». Маърифий кўрсатув. 22.30 «Сирли саз соҳиб». Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артист Улмас Расулов. 23.30 «Ўзбекистон» ахбороти. 23.55 Ўзловлар кўрсатувлар тартиби.

ЎЗТВ II

19.30 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида). 19.50 «Билиб қўйган яхши». 20.10 «Ўйинга бекхат бўйсун». 21.10 «Оддий мулкчилар». Фильм-концерт. 21.55 «Юзма-юз». Бадий фильм.

ЎЗТВ III

ХАЛҚАРО ТЕЛЕКАНАЛ 17.00—18.30
ТУРКИЯ
ТЕЛЕВИДИЕНЕСИ
РОССИЯ
ТЕЛЕВИДИЕНЕСИ
18.30 Душанба кунини де-
фектив. «Спирт-5». Бадий
фильм (Италия). 1-серия.
19.25 Телефильм. 19.50
«Спирт-5». Бадий фильм
давоми. 20.55 «Ҳа-
қиқат онлари». 21.50 «Сиз
яратган бог». 22.20 Спорт
кўрсатув. 22.30 «Секрля
гузалик сирлари». Теле-
фильм. 22.55 «Тафсилот-
лар». 23.05 «Юлдузлар бил-
ан суҳбатда». 23.10—23.40
«Ияз-клуб».

ЎСТАНКИНО

ТЕЛЕКАНАЛИ
18.10 «Горючев ва бошқа-
ри». Бадий телесериал
премьери. 26-серия. 18.40
«Айишар». 18.55 «Биз». В.
Познернинг муаллифлик
кўрсатув. 19.40 Хайрли
тун. Кичиктоилар. 20.00
Янгиликлар. 20.30 «Моно-
лог». 20.40 «Сизга тазим,
остоналар». А. Петренко ва
В. Жиданкин. 21.25 «Спорт
ук-энди». 21.40 «Матбуот-
клуб». 23.00—23.35 Янги-
ликлар.

Сешанба, 17. V

ЎЗТВ I

6.30—8.30 «Ассалом,
Ўзбекистон!». Тонгги дам
олиш кўрсатув. 8.30 «Ил-
лигим» наитани. Бадий
фильм. 10.00 «Ешлик»
студияси. «Еш тадбирор-
лар». 10.30 Укув кўрсату-
ви. Математика. 11.00
«Фермер хўжаликлари ис-
тиқоли». 11.30 Теннис
бўйча «Буюк Илк йўли»
халқаро турнири. 17.55
Кўрсатувлар тартиби. 18.00
«Бугун». Ахборот кўрсату-
ви. 18.10 «Ешлик» студия-
си. «Ишқоот». 18.40
Муслик дақиқалар. 18.55
«Таълим ва ислохот». 19.25
Ўзловлар. 19.30
«Ўзбекистон» ахбороти (рус
тилида). 19.50 Ўзловлар.
19.55 «Мусавир». Теле-
фильм. 20.10 Оқшом эрта-
лари. 20.25 «Қўшқиларда
сезги васфи». Лирик кон-
церт. 20.55 Ўзловлар. 21.00
«Ўзбекистон» ахбороти.
21.25 Ўзловлар. 21.30
«Илҳом» телевизион
клуби. 22.20 «Марду май-
дон». Андижон вилоятидан
кўрсатув. 23.40 «Ўзбеки-
стон» ахбороти. 00.05 Ўз-
ловлар кўрсатувлар тартиби.

ЎЗТВ II

19.30 «Ўзбекистон» ах-
бороти (рус тилида). 19.50
«Спирт». 20.10 «Шаҳар
юмшлари». 21.10 «Ғала-
ти аёл». Бадий фильм.
1-2-сериялар.

ЎЗТВ III

ХАЛҚАРО ТЕЛЕКАНАЛ
ТЕЛЕВИДИЕНЕСИ
РОССИЯ
ТЕЛЕВИДИЕНЕСИ
18.05 Хонаки экран.
«Санта-Барбара». Кўп се-
рияли бадий телефильм
премьери. 319-серия.
19.00 «Дабдурустан ёки
Ғазета воқеалари».

ЎЗТВ II

19.30 «Ўзбекистон» ах-
бороти (рус тилида). 19.50
«Улғун». Телефильм. 20.00
«Итхон арасида». Бе-
восита мулоқот. 21.00 «Гул
ва оқинилар».

ЎМАД

таништирилади:
22.10 Ўзловлар. «Кино-
нигоҳ».

ЎЗТВ III

ХАЛҚАРО ТЕЛЕКАНАЛ
0.00 «Совга». 9.30 «Ҳар
соҳадан бир шингил». 9.35
Ўзловлар. 9.40 Ви-
део-О». 11.20 Ўзловлар.

ЎЗТВ II

19.30 «Ўзбекистон» ах-
бороти (рус тилида). 19.50
«Улғун». Телефильм. 20.00
«Итхон арасида». Бе-
восита мулоқот. 21.00 «Гул
ва оқинилар».

ЎМАД

таништирилади:
22.10 Ўзловлар. «Кино-
нигоҳ».

ЎЗТВ III

ХАЛҚАРО ТЕЛЕКАНАЛ
0.00 «Совга». 9.30 «Ҳар
соҳадан бир шингил». 9.35
Ўзловлар. 9.40 Ви-
део-О». 11.20 Ўзловлар.

11.25 «Курьер». 11.40
«Эм-Ти-Ви»дан мусиқалар.
12.00 «Хар соҳадан бир
шингил». 12.15 Ўзловлар.
12.20 «Даракчи». 12.30
«4/8». Мусиқий кўрсатув.
12.50 Ўзловлар. 13.00
«Видео-О».

18.00—19.50
ТУРКИЯ
ТЕЛЕВИДИЕНЕСИ
РОССИЯ
ТЕЛЕВИДИЕНЕСИ

19.50 «Винил чангалзор-
лари». 20.20 Хонаки экран.
«Санта-Барбара». Кўп се-
рияли бадий телефильм
премьери. 318-серия.
21.10 Спорт кўрсатув.
21.20 «Формула-1». Авто-
пойга бўйча жаҳон чем-
пионати. «Монако Гран-
при». Монте-Карлодан
кўрсатилди. 22.20 Крими-
нал хабарлар тартиби.

ЎЗБЕКИСТОН
ТЕЛЕВИДИЕНЕСИ
22.30 «Қалдиричлар ба-
хорда учиб келадилар».
Бадий фильм.

ЎСТАНКИНО
ТЕЛЕКАНАЛИ

5.30 «Тонг». 17.50 «Их-
тилоф». Кўп серияли теле-
визион бадий фильм. 4-
серия. 18.45 «Илк мана-
дан». 18.55 «Мавзу». 19.40
Хайрли тун. Кичиктоилар.
20.00 Янгиликлар. 20.30
«Бомонд». 20.45
Ғалабининг 50 йиллиги.
Тириларин чорлайман...
«Отряд». Бадий фильм.
(Литва киностудияси). Кў-
рсатув. Г. Шерова олиб
боради. 22.40 «Матбуот-
экспресс». 23.00 Янгилик-
лар. 23.35—00.20 1994
йил қўшқилари.

ЎЗТВ II

19.30 «Ўзбекистон» ах-
бороти (рус тилида). 19.50
«Табассум ила». Фильм-
концерт. 20.30 «Тошкент
оқшомлари».

ЎМАД таништирилади:
21.30 Ўзловлар. «Кино-
нигоҳ».

ЎЗТВ III
ХАЛҚАРО ТЕЛЕКАНАЛ
18.00—19.50
ТУРКИЯ
ТЕЛЕВИДИЕНЕСИ
РОССИЯ
ТЕЛЕВИДИЕНЕСИ

18.30 Душанба кунини де-
фектив. «Спирт-5». Бадий
фильм (Италия). 1-серия.
19.25 Телефильм. 19.50
«Спирт-5». Бадий фильм
давоми. 20.55 «Ҳа-
қиқат онлари». 21.50 «Сиз
яратган бог». 22.20 Спорт
кўрсатув. 22.30 «Секрля
гузалик сирлари». Теле-
фильм. 22.55 «Тафсилот-
лар». 23.05 «Юлдузлар бил-
ан суҳбатда». 23.10—23.40
«Ияз-клуб».

ЎСТАНКИНО
ТЕЛЕКАНАЛИ

18.10 «Горючев ва бошқа-
ри». Бадий телесериал
премьери. 26-серия. 18.40
«Айишар». 18.55 «Биз». В.
Познернинг муаллифлик
кўрсатув. 19.40 Хайрли
тун. Кичиктоилар. 20.00
Янгиликлар. 20.30 «Моно-
лог». 20.40 «Сизга тазим,
остоналар». А. Петренко ва
В. Жиданкин. 21.25 «Спорт
ук-энди». 21.40 «Матбуот-
клуб». 23.00—23.35 Янги-
ликлар.

ЎЗТВ II

19.30 «Ўзбекистон» ах-
бороти (рус тилида). 19.50
«Спирт». 20.10 «Шаҳар
юмшлари». 21.10 «Ғала-
ти аёл». Бадий фильм.
1-2-сериялар.

ЎЗТВ III

ХАЛҚАРО ТЕЛЕКАНАЛ
ТЕЛЕВИДИЕНЕСИ
РОССИЯ
ТЕЛЕВИДИЕНЕСИ
18.05 Хонаки экран.
«Санта-Барбара». Кўп се-
рияли бадий телефильм
премьери. 319-серия.
19.00 «Дабдурустан ёки
Ғазета воқеалари».

ЎЗТВ II

19.30 «Ўзбекистон» ах-
бороти (рус тилида). 19.50
«Спирт». 20.10 «Шаҳар
юмшлари». 21.10 «Ғала-
ти аёл». Бадий фильм.
1-2-сериялар.

ЎЗТВ III

ХАЛҚАРО ТЕЛЕКАНАЛ
ТЕЛЕВИДИЕНЕСИ
РОССИЯ
ТЕЛЕВИДИЕНЕСИ
18.05 Хонаки экран.
«Санта-Барбара». Кўп се-
рияли бадий телефильм
премьери. 319-серия.
19.00 «Дабдурустан ёки
Ғазета воқеалари».

ЎЗТВ II

19.30 «Ўзбекистон» ах-
бороти (рус тилида). 19.50
«Спирт». 20.10 «Шаҳар
юмшлари». 21.10 «Ғала-
ти аёл». Бадий фильм.
1-2-сериялар.

ЎЗТВ III

ХАЛҚАРО ТЕЛЕКАНАЛ
ТЕЛЕВИДИЕНЕСИ
РОССИЯ
ТЕЛЕВИДИЕНЕСИ
18.05 Хонаки экран.
«Санта-Барбара». Кўп се-
рияли бадий телефильм
премьери. 319-серия.
19.00 «Дабдурустан ёки
Ғазета воқеалари».

ЎЗТВ II

19.30 «Ўзбекистон» ах-
бороти (рус тилида). 19.50
«Спирт». 20.10 «Шаҳар
юмшлари». 21.10 «Ғала-
ти аёл». Бадий фильм.
1-2-сериялар.

ЎЗТВ III

ХАЛҚАРО ТЕЛЕКАНАЛ
ТЕЛЕВИДИЕНЕСИ
РОССИЯ
ТЕЛЕВИДИЕНЕСИ
18.05 Хонаки экран.
«Санта-Барбара». Кўп се-
рияли бадий телефильм
премьери. 319-серия.
19.00 «Дабдурустан ёки
Ғазета воқеалари».

ЎЗТВ II

19.30 «Ўзбекистон» ах-
бороти (рус тилида). 19.50
«Спирт». 20.10 «Шаҳар
юмшлари». 21.10 «Ғала-
ти аёл». Бадий фильм.
1-2-сериялар.

ЎЗТВ III

ХАЛҚАРО ТЕЛЕКАНАЛ
ТЕЛЕВИДИЕНЕСИ
РОССИЯ
ТЕЛЕВИДИЕНЕСИ
18.05 Хонаки экран.
«Санта-Барбара». Кўп се-
рияли бадий телефильм
премьери. 319-серия.
19.00 «Дабдурустан ёки
Ғазета воқеалари».

11.25 «Курьер». 11.40
«Эм-Ти-Ви»дан мусиқалар.
12.00 «Хар соҳадан бир
шингил». 12.15 Ўзловлар.
12.20 «Даракчи». 12.30
«4/8». Мусиқий кўрсатув.
12.50 Ўзловлар. 13.00
«Видео-О».

18.00—19.50
ТУРКИЯ
ТЕЛЕВИДИЕНЕСИ
РОССИЯ
ТЕЛЕВИДИЕНЕСИ

19.50 «Винил чангалзор-
лари». 20.20 Хонаки экран.
«Санта-Барбара». Кўп се-
рияли бадий телефильм
премьери. 318-серия.
21.10 Спорт кўрсатув.
21.20 «Формула-1». Авто-
пойга бўйча жаҳон чем-
пионати. «Монако Гран-
при». Монте-Карлодан
кўрсатилди. 22.20 Крими-
нал хабарлар тартиби.

ЎЗБЕКИСТОН
ТЕЛЕВИДИЕНЕСИ
22.30 «Қалдиричлар ба-
хорда учиб келадилар».
Бадий фильм.

ЎСТАНКИНО
ТЕЛЕКАНАЛИ

5.30 «Тонг». 17.50 «Их-
тилоф». Кўп серияли теле-
визион бадий фильм. 4-
серия. 18.45 «Илк мана-
дан». 18.55 «Мавзу». 19.40
Хайрли тун. Кичиктоилар.
20.00 Янгиликлар. 20.30
«Бомонд». 20.45
Ғалабининг 50 йиллиги.
Тириларин чорлайман...
«Отряд». Бадий фильм.
(Литва киностудияси). Кў-
рсатув. Г. Шерова олиб
боради. 22.40 «Матбуот-
экспресс». 23.00 Янгилик-
лар. 23.35—00.20 1994
йил қўшқилари.

ЎЗТВ II

19.30 «Ўзбекистон» ах-
бороти (рус тилида). 19.50
«Табассум ила». Фильм-
концерт. 20.30 «Тошкент
оқшомлари».

ЎМАД таништирилади:
21.30 Ўзловлар. «Кино-
нигоҳ».

ЎЗТВ III
ХАЛҚАРО ТЕЛЕКАНАЛ
18.00—19.50
ТУРКИЯ
ТЕЛЕВИДИЕНЕСИ
РОССИЯ
ТЕЛЕВИДИЕНЕСИ

18.30 Душанба кунини де-
фектив. «Спирт-5». Бадий
фильм (Италия). 1-серия.
19.25 Телефильм. 19.50
«Спирт-5». Бадий фильм
давоми. 20.55 «Ҳа-
қиқат онлари». 21.50 «Сиз
яратган бог». 22.20 Спорт
кўрсатув. 22.30 «Секрля
гузалик сирлари». Теле-
фильм. 22.55 «Тафсилот-
лар». 23.05 «Юлдузлар бил-
ан суҳбатда». 23.10—23.40
«Ияз-клуб».

ЎСТАНКИНО
ТЕЛЕКАНАЛИ

18.10 «Горючев ва бошқа-
ри». Бадий телесериал
премьери. 26-серия. 18.40
«Айишар». 18.55 «Биз». В.
Познернинг муаллифлик
кўрсатув. 19.40 Хайрли
тун. Кичиктоилар. 20.00
Янгиликлар. 20.30 «Моно-
лог». 20.40 «Сизга тазим,
остоналар». А. Петренко ва
В. Жиданкин. 21.25 «Спорт
ук-энди». 21.40 «Матбуот-
клуб». 23.00—23.35 Янги-
ликлар.

ЎЗТВ II

19.30 «Ўзбекистон» ах-
бороти (рус тилида). 19.50
«Спирт». 20.10 «Шаҳар
юмшлари». 21.10 «Ғала-
ти аёл». Бадий фильм.
1-2-сериялар.

ЎЗТВ III

ХАЛҚАРО ТЕЛЕКАНАЛ
ТЕЛЕВИДИЕНЕСИ
РОССИЯ
ТЕЛЕВИДИЕНЕСИ
18.05 Хонаки экран.
«Санта-Барбара». Кўп се-
рияли бадий телефильм
премьери. 319-серия.
19.00 «Дабдурустан ёки
Ғазета воқеалари».

ЎЗТВ II

19.30 «Ўзбекистон» ах-
бороти (рус тилида). 19.50
«Спирт». 20.10 «Шаҳар
юмшлари». 21.10 «Ғала-
ти аёл». Бадий фильм.
1-2-сериялар.

ЎЗТВ III

ХАЛҚАРО ТЕЛЕКАНАЛ
ТЕЛЕВИДИЕНЕСИ
РОССИЯ
ТЕЛЕВИДИЕНЕСИ
18.05 Хонаки экран.
«Санта-Барбара». Кўп се-
рияли бадий телефильм
премьери. 319-серия.
19.00 «Дабдурустан ёки
Ғазета воқеалари».

ЎЗТВ II

19.30 «Ўзбекистон» ах-
бороти (рус тилида). 19.50
«Спирт». 20.10 «Шаҳар
юмшлари». 21.10 «Ғала-
ти аёл». Бадий фильм.
1-2-сериялар.

ЎЗТВ III

ХАЛҚАРО ТЕЛЕКАНАЛ
ТЕЛЕВИДИЕНЕСИ
РОССИЯ
ТЕЛЕВИДИЕНЕСИ
18.05 Хонаки экран.
«Санта-Барбара». Кўп се-
рияли бадий телефильм
премьери. 319-серия.
19.00 «Дабдурустан ёки
Ғазета воқеалари».

ЎЗТВ II

19.30 «Ўзбекистон» ах-
бороти (рус тилида). 19.50
«Спирт». 20.10 «Шаҳар
юмшлари». 21.10 «Ғала-
ти аёл». Бадий фильм.
1-2-сериялар.

ЎЗТВ III

ХАЛҚАРО ТЕЛЕКАНАЛ
ТЕЛЕВИДИЕНЕСИ
РОССИЯ
ТЕЛЕВИДИЕНЕСИ
18.05 Хонаки экран.
«Санта-Барбара». Кўп се-
рияли бадий телефильм
премьери. 319-серия.
19.00 «Дабдурустан ёки
Ғазета воқеалари».

ЎЗТВ II

19.30 «Ўзбекистон» ах-
бороти (рус тилида). 19.50
«Спирт». 20.10 «Шаҳар
юмшлари». 21.10 «Ғала-
ти аёл». Бадий фильм.
1-2-сериялар.

ЎЗТВ III

ХАЛҚАРО ТЕЛЕКАНАЛ
ТЕЛЕВИДИЕНЕСИ
РОССИЯ
ТЕЛЕВИДИЕНЕСИ
18.05 Хонаки экран.
«Санта-Барбара». Кўп се-
рияли бадий телефильм
премьери. 319-серия.
19.00 «Дабдурустан ёки
Ғазета воқеалари».

11.25 «Курьер». 11.40
«Эм-Ти-Ви»дан мусиқалар.
12.00 «Хар соҳадан бир
шингил». 12.15 Ўзловлар.
12.20 «Даракчи». 12.30
«4/8». Мусиқий кўрсатув.
12.50 Ўзловлар. 13.00
«Видео-О».

18.00—19.50
ТУРКИЯ
ТЕЛЕВИДИЕНЕСИ
РОССИЯ
ТЕЛЕВИДИЕНЕСИ

19.50 «Винил чангалзор-
лари». 20.20 Хонаки экран.
«Санта-Барбара». Кўп се-
рияли бадий телефильм
премьери. 318-серия.
21.10 Спорт кўрсатув.
21.20 «Формула-1». Авто-
пойга бўйча жаҳон чем-
пионати. «Монако Гран-
при». Монте-Карлодан
кўрсатилди. 22.20 Крими-
нал хабарлар тартиби.

ЎЗБЕКИСТОН
ТЕЛЕВИДИЕНЕСИ
22.30 «Қалдиричлар ба-
хорда учиб келадилар».
Бадий фильм.

ЎСТАНКИНО
ТЕЛЕКАНАЛИ

5.30 «Тонг». 17.50 «Их-
тилоф». Кўп серияли теле-
визион бадий фильм. 4-
серия. 18.45 «Илк мана-
дан». 18.55 «Мавзу». 19.40
Хайрли тун. Кичиктоилар.
20.00 Янгиликлар. 20.30
«Бомонд». 20.45
Ғалабининг 50 йиллиги.
Тириларин чорлайман...
«Отряд». Бадий фильм.
(Литва киностудияси). Кў-
рсатув. Г. Шерова олиб
боради. 22.40 «Матбуот-
экспресс». 23.00 Янгилик-
лар. 23.35—00.20 1994
йил қўшқилари.

ЎЗТВ II

19.30 «Ўзбекистон» ах-
бороти (рус тилида). 19.50
«Табассум ила». Фильм-
концерт. 20.30 «Тошкент
оқшомлари».

ЎМАД таништирилади:
21.30 Ўзловлар. «Кино-
нигоҳ».

ЎЗТВ III
ХАЛҚАРО ТЕЛЕКАНАЛ
18.00—19.50
ТУРКИЯ
ТЕЛЕВИДИЕНЕСИ
РОССИЯ
ТЕЛЕВИДИЕНЕСИ

18.30 Душанба кунини де-
фектив. «Спирт-5». Бадий
фильм (Италия). 1-серия.
19.25 Телефильм. 19.50
«Спирт-5». Бадий фильм
давоми. 20.55 «Ҳа-
қиқат онлари». 21.50 «Сиз
яратган бог». 22.20 Спорт
кўрсатув. 22.30 «Секрля
гузалик сирлари». Теле-
фильм. 22.55 «Тафсилот-
лар». 23.05 «Юлдузлар бил-
ан суҳбатда». 23.10—23.40
«Ияз-клуб».

ЎСТАНКИНО
ТЕЛЕКАНАЛИ

18.10 «Горючев ва бошқа-
ри». Бадий телесериал
премьери. 26-серия. 18.40
«Айишар». 18.55 «Биз». В.
Познернинг муаллифлик
кўрсатув. 19.40 Хайрли
тун. Кичиктоилар. 20.00
Янгиликлар. 20.30 «Моно-
лог».